

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvoinnin yhteistyöryhmä (HYR)

MUISTIO 2/2021

Aika: 6.5.2021 klo 12-14:30

Paikka: Teams

Läsnä:

Tuomas Aikkila	Peruspalvelukuntayhtymä Selänne
Raija Fors	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Heidi Haataja	Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus
Päivi Heinonen	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä
Kirsi Kangas	Kuusamon kaupunki
Anna Katajala	Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys
Kaisa Kostamo-Pääkkö	Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
Jaana Laitinen	Työterveyslaitos
Milla Lumijärvi	4H Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu
Marjukka Manninen	Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
Maire Mäki	Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Anita Ohtamaa	Kalajoki Akatemia/POPsoite
Aini Ojala	Oulun ammattikorkeakoulu Oy
Jarmo Paloniemi	Koulutuskuntayhtymä OSAO
Pasi Parkkila	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Leena Pimperi-Koivisto, pj	Oulunkaari
Elina Pikkuaho-Ruonala	Oulun yliopisto
Riitta Pitkänen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Sanna Salmela	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Nina Savolainen	Ylivieskan kaupunki
Erkki Seitajärvi	Haapavesi
Anne Sormunen	Utajärven kunta
Auli Suorsa	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Arja Sutela	Nuorten Ystävät ry
Ilpo Tapaninen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Arto Willman	Oulun kaupunki
Helena Cajan	
Leena Mämmi-Laukka	POPsoite
Virpi Kalakoski	Työterveyslaitos

1. Avaus ja läsnäolijat

Puheenjohtaja Leena Pimperi-Koivisto avasi kokouksen klo 12 ja toivotti kaikki tervetulleiksi. Todettiin läsnäolijat.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, työjärjestyksen hyväksyminen

Päätös: Todettiin kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Hyväksyttiin kokouksen työjärjestys.

3. Sujuvaa aivotyötä ja hyvinvointia kognitiivisella ergonomialla

Virpi Kalakoski (PsT, tutkimuspäällikkö) Työterveyslaitokselta kertoi aivotyön kuormittavuudesta ja sen vaikutuksista hyvinvointiin sekä kognitiivisen ergonomian tarpeellisuudesta myös työsuojelukysymyksenä. (liite 1)

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

4. POPsoten LAPE-kokonaisuuden tilannekatsaus

Leena Mämmi-Laukka, projektikoordinaattori, POPsote- hankkeesta antoi ajankohtaiskatsauksen LAPE-kokonaisuuden tämän hetkisestä tilanteesta. (Liite 2)

Päätös: Todettiin työn etenevän hyvin ja merkittiin saatu tilannekatsaus tiedoksi

5. Yleiset POPhyte-kuulumiset ja hyte sote-palvelustrategiassa

Sanna Salmela (projektipäällikkö, POPsote) antoi ajankohtaiskatsauksen POPsote -hankkeen hyte-osahankkeen toiminnasta ja hyte-sote -palvelustrategian tilanteesta. (liite 3)

Päätös: Todettiin työn etenevän hyvin ja merkittiin saatu tilannekatsaus tiedoksi.

6. Kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen verkostoyhteistyöllä

Auli Suorsa (erityisasiantuntija, Pohjois-Pohjanmaan liitto) antoi ajankohtaiskatsauksen kulttuurihyvinvointiin liittyvästä kehittämistyöstä ja maakunnallisen kulttuurihyvinvointiverkoston (POPkulta) toiminnasta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7. Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman ja hyvinvointisuunnitelman tilannekatsaukset

Ilpo Tapaninen (suunnittelujohtaja, Pohjois-Pohjanmaan liitto) kertoi ajankohtaiset kuulumiset maakuntaohjelma- ja maakunnallisesta hyvinvointikertomustyöhön liittyen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

8. Muut asiat ja seuraavat kokoukset

Päätös: Ei ollut muita asioita. Seuraava kokous järjestetään 13.9.2021 klo 12-16 sisältäen kokouksen ja työpajaosuuden.

9. Kokouksen päättäminen

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:30.

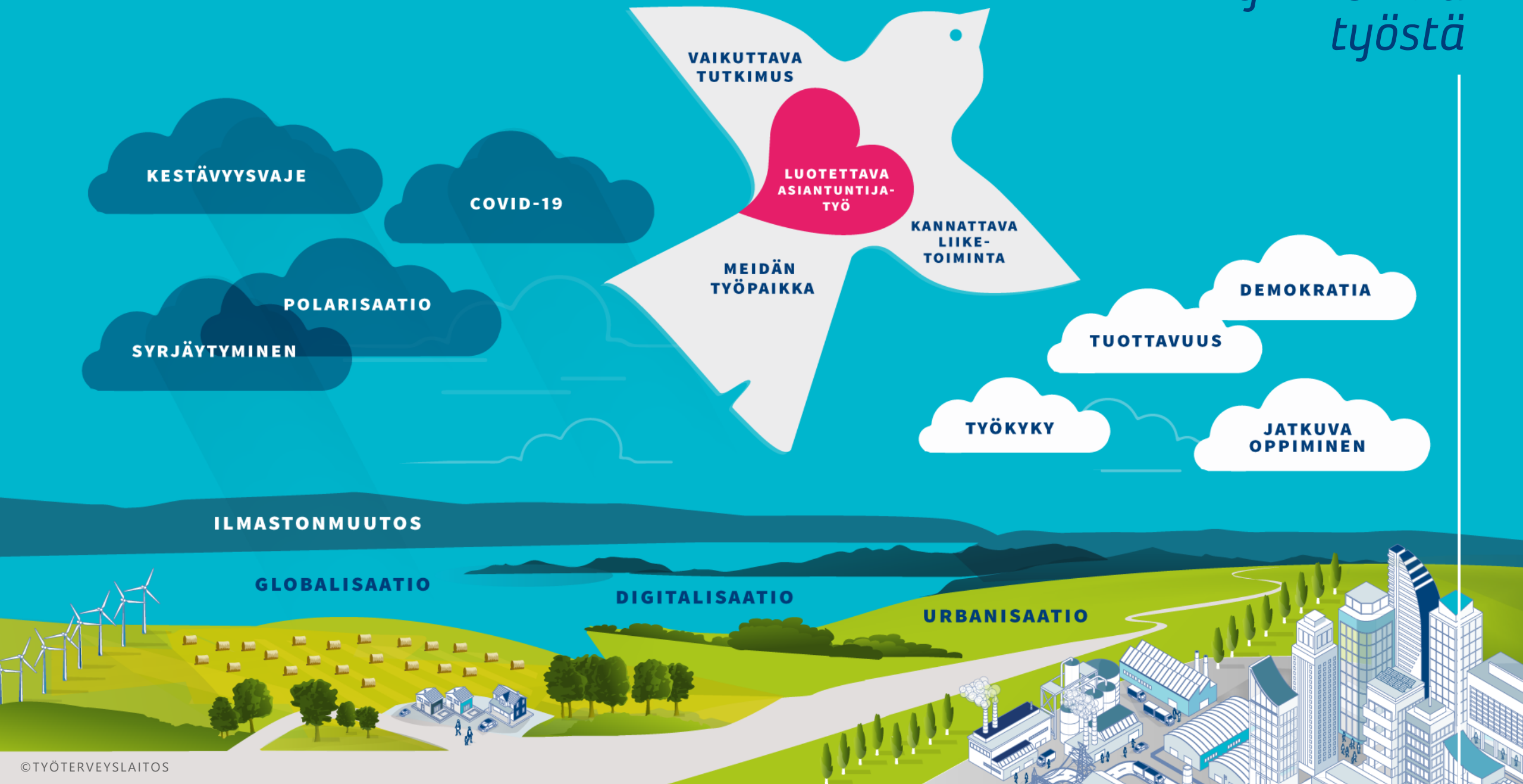
Työterveyslaitos

Sujuvaa aivotyötä ja hyvinvointia kognitiivisella ergonomialla

Virpi Kalakoski, PsT, tutkimuspäällikkö

@VirpiKalakoski, @aivotyo

Työn painopiste muuttuu

...DIGITAALISEEN
AIVOTYÖHÖN

MEKAANISESTA
LIHASTYÖSTÄ...

Uudenlaiseen työelämään tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja

TYÖELÄMÄ MUUTTUU

Jälkiteollinen aika

Tietoyhteiskunta

Globaalius 24/7/365

TYÖN TEKEMINEN MUUTTUU

Työn kognitiiviset vaatimukset

Jatkuva oppiminen

Digitaaliset työvälineet

Etätyö – Hybridityö

KUORMITUSTEKIJÄT MUUTTUVAT

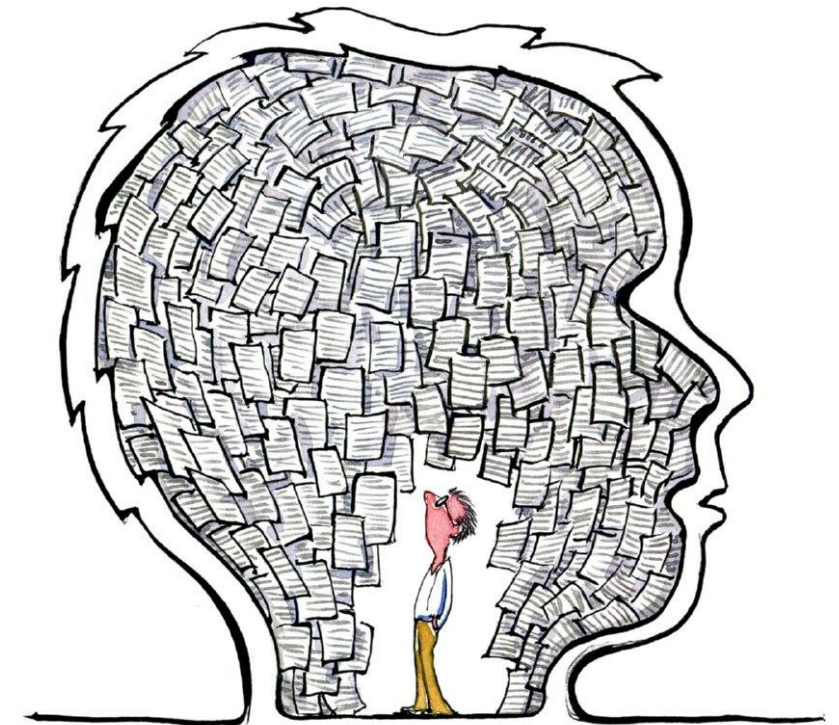
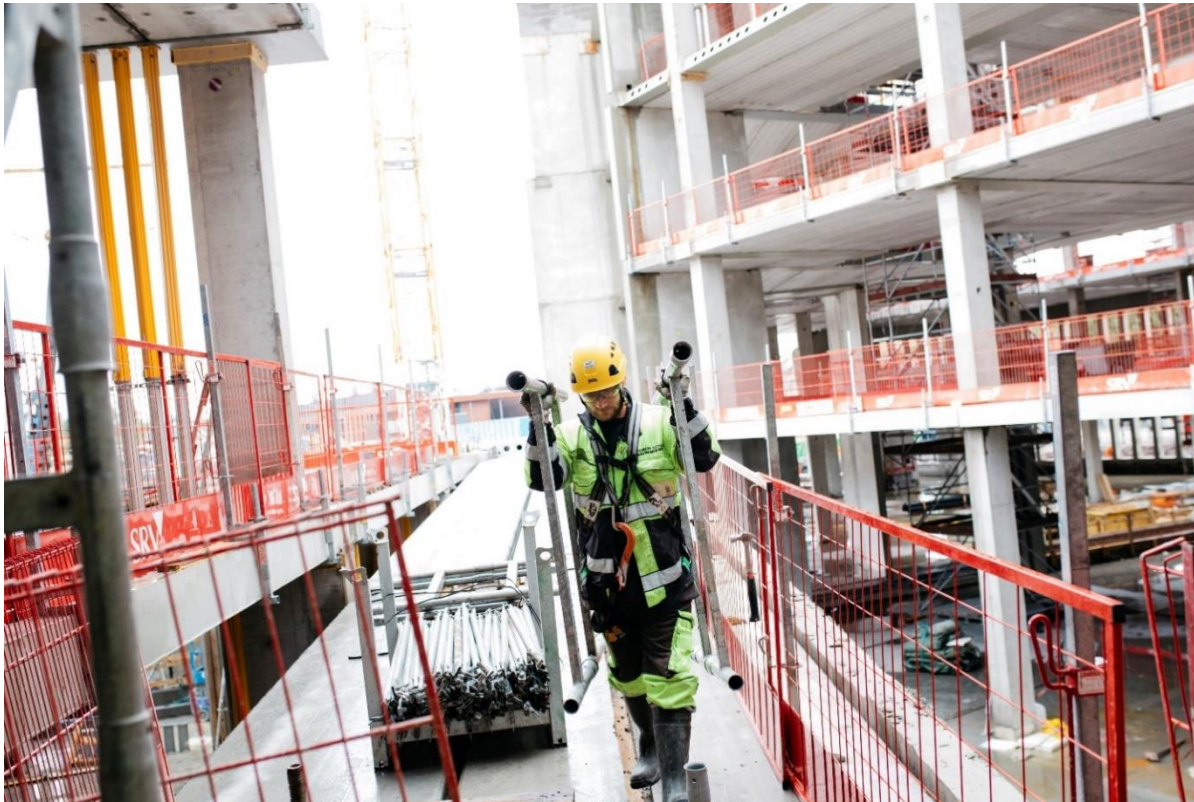
Tietotulva

Keskeytykset

Melu, häly, huomiokaapparit

***Etäkokouskuorma –
Satunnaisten kohtaamisten
puute***

Ovatko sujuvan työn edellytykset kunnossa?

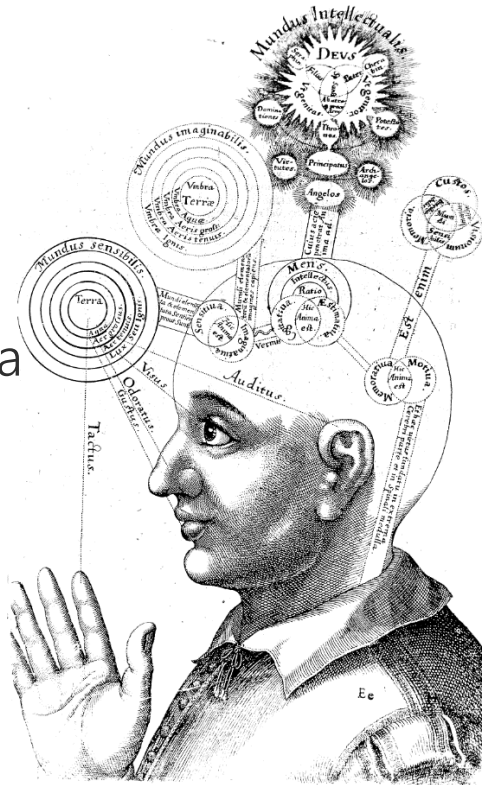
HikingArtist / CC BY-SA

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_picture_is_worth_a_thousand_words.jpg

Auttavatko vai estävätkö muutokset ihmistä ja organisaatiota onnistumaan työssä ja toiminnassa?

Sosiotekninen ympäristö muuttuu jatkuvasti

- Millaiset aivotyön osa-alueet korostuvat, mitkä vähenevät?
- Mitä uusia kuormittavia tilanteita syntyy, mitä entisiä kuormittajia häviää?
- Helpottavatko uudet käytännöt ja teknologiset ratkaisut työssä suoriutumista ja tehtävien hoitamista?

Inhimillinen kyky käsitellä tietoa ei ole muuttunut

- Inhimillinen kyky käsitellä tietoa on monin tavoin rajallinen
- Ihmisen kyky oppia ja keksiä uusia ratkaisuja on poikkeuksellisen hyvä
- Oppiminen ja osaamisen kehittäminen vaatii aikaa

Robert Fludd, *Utriusque cosmi maioris scilicet et minoris [...] historia*, tomus II (1619), tractatus I, sectio I, liber X, De triplici animae in corpore visione

Työterveyslaitoksen aivotyökyselyllä esiin kognitiivisen aivotyön erilaiset osa-alueet

- Yli 11.000 vastaajaa eri kehittämis-, palvelu- ja tutkimushankkeista
- Yli 90 eri kyselystä / organisaatiosta: toimisto, asiantuntija, sote, huolto/valvomo
 - Korona-ajalta kertynyt mm. opetusala, rakennusalan suunnittelu/johtamistyö, toimistotyö
- Lukuisia aivotyöhön ja sen olosuhteisiin liittyviä tekijöitä
- Aivotyön yleisimmät osatehtävät TTL aivotyökyselyn vastaajilla
 - ***Lukemista, kirjoittamista***
 - ***Yksityiskohtien muistamista***
 - ***Jatkuvaa huomion siirtämistä***
 - ***Keskeneräisiä asioita***
 - ***Huolellista työskentelyä***

Aivotyön yleisimmät kuormittajat ja voimavarat

TTL Aivotyökyselyn vastaajajoukossa

Aivotyön kuormittavimmat tekijät

- Ristiriitaiset ohjeet
- Puutteelliset ohjeet
- Puhehäly, melu
- Jatkuva huomion siirtäminen
- Keskeytykset

Aivotyön innostavimmat tekijät

- Luova ajattelu, ideointi, innovointi
- Tiimissä ja ryhmässä työskentely
- Uusien ratkaisujen löytäminen
- Uusien työtapojen oppiminen
- Osaamisen päivittäminen

Miksi hyvää kognitiivista ergonomiaa tarvitaan?

Kognitiivista ja psykososiaalista kuormitusta on tärkeä hallita – tutkimustiedon perusteella

- Terveyden vuoksi
 - Töiden huono organisointi ja kiire, keskeytykset, tietotulva ja tiedonkulun puutteet altistavat stressioireille
 - Työhön liittyvien asioiden ja virheiden pohtiminen vapaa-ajalla vaikeuttaa työstä palautumista
 - Kuormittavat työolot heikentävät työkykyä
 - Pitkittyvät stressioireet -> työuupumus, mielenterveysongelmat, sydän-, tuki- ja liikuntaelinsairaudet
- Työn tuloksellisuuden ja turvallisuuden vuoksi
 - Puhehäly heikentää toimistotehtävien suorittamista noin 10%
 - Tietojärjestelmäongelmat hukkaavat jopa 10 % työajasta
 - Keskeytykset vievät aikaa, synnyttävät aikapainetta ja altistavat virheille
 - Muisti-, havainto- ja toimintavirheet ovat yhteydessä työtapaturmien määrään

Kognitiivinen ergonomia on työsuojelukysymys

Työn psykososiaaliset kuormitustekijät

Työpaikka:

Työsuojeluviranomainen selvittää tällä kyselyllä työntekijöiden kokemuksia työn **haitallisista kuormitustekijöistä** työsuojeluvalvontaa varten. Vastausten perusteella valvontaa voidaan kohdistaa asioihin, jotka kuormittavat työntekijöitä erityisen usein.

<https://www.tyosuojelu.fi/tyoolot/psykososiaalinen-kuormitus>

© Työsuojeluhallinto

Kyselyä saa kopioida ja käyttää työpaikoilla tässä muodossa lähde mainiten.

- Työn järjestelyihin liittyviä kuormitustekijöitä
 - Työvälineisiin tai työympäristöön liittyvät epäkohdat, puutteet tai toimintahäiriöt
 - Työhön keskittymistä häiritsevät tekijät (esim. melu, häly)
- Työn sisältöön liittyviä kuormitustekijöitä
 - Toimiminen epäselvien ohjeiden tai odotusten pohjalta
 - Liiallinen tietomäärä tai hallitsematon tietotulva
 - Usean eri asian tekeminen samanaikaisesti
 - Työn tekemisen jatkuva keskeytyminen

Kognitiivinen ergonomia rakentaa ihmisen mittaista aivotyötä muuttuvassa maailmassa

- Ergonomia on työn suunnittelua: työn, työkäytäntöjen ja työolosuhteiden kehittämistä tuloksellisiksi ja terveellisiksi
 - Muutetaan työn olosuhteita, työkäytäntöjä ja työn sisältöä
 - Tuetaan työntekijän mahdollisuutta työskennellä hyvin
- Ergonomia keskittyy työn tekemiseen ja hyviin käytäntöihin
 - ei niinkään yksilölähtöisiin työhyvinvointi- ja työterveystoimenpiteisiin

**Kun kognitiivinen
ergonomia on
kunnossa, työssä ei ole
turhaa kitkaa ja
onnistumisen esteitä
vaan aivotyö sujuu**

**Kognitiivinen
ergonomia ja
aivotyöstä
palautuminen ovat
työkyvyn
kulmakiviä.**

Työkyky?

Toimintakykyä ja
tulosta aivotyön
tehtävissä

**Miten ne turvataan
käytännössä?**

Aivotyössä palautuminen?

Työkykyä ja –terveyttä
ylläpitävät työolot

Hyvä kognitiivinen ergonomia?

Työn suunnittelua: sujuvan aivotyön
edistäjiin ja esteisiin tarttuminen

Organisaatioissa voidaan parantaa aivotyön olosuhteita

Työstä ihmiselle sopivaa

Onko sinun työpaikallasi aivotyön ergonomia kunnossa? Aivotyön ergonomian huomioivalla työpaikalla esimerkiksi ympäristön häiriöitä ja keskeytysten määrää hallitaan, työssä tarvittava tieto on helposti löydettävissä ja uuden oppimiseen varataan riittävästi aikaa.

Vastuullisuus

Työntekijöiden hyvinvointi ja kognitiivinen ergonomia tutkimuksen kohteena

Case

NESTE

Well-being at work

Together with the Finnish Institute of Occupational Health, we conducted a study on workload factors at Neste headquarters in Espoo, at Porvoo refinery, and at Neste Netherlands. The aim was to identify possibilities to improve cognitive ergonomics to prevent health and safety risks in the agile and fast-paced work life based on self-leadership.

f | t | in

14.12.2018 | Laura

Valtori | Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus

Case Valtori: Meillä tuetaan aivojen hyvinvointia

Ei ole helppoa saattaa yhteen 80 yksikköä ja 1 300 työntekijää. Valtorissa yhtenäisen toimintakulttuurin luomista on helpotettu kognitiivisen ergonomian avulla. Koska aivoja ei voi jättää narikkaan, niistä on päätetty pitää hyvää huolta.

ILMARINEN

TYÖTERVEYSLAITOKSEN AIVOTYÖVALMENNUS NOSTI ESIIN KONKREETTISIA TYÖN KEHITTÄMISKOhteita. SOVIMME VASTUUHENKILÖITÄ TOIMENPITEILLE JA NYT SEURAAMME EDISTYMISTÄ LINJAKOKOUKSISSA JOKA TOINEN VIIKKO.”

– Kristiina Halonen, työkykyjohtaja, Ilmarinen

Häiriöitä, keskeytyksiä ja tietotulvaa tulee selättää sinnikkäästi prosessina

**SujuKE – Sujuvuutta työhön kognitiivisella ergonomialla.
Interventiotutkimus (2017-2019)**
<http://urn.fi/URN:ISBN:9789522618955>

Työterveyslaitos | KAIKKI OPPIMATERIAALIT | SVENSKA | ENGLISH |

Aivotyö sujuvaksi

Turha aivokuorma kuriin! Tästä tietopankista löydät konkreettisia ratkaisuja sujuvampaan ja tehokkaampaan työskentelyyn.

Aivotyötä tehdään yhdessä	Häiriöt	Keskeytykset	Tietotulva	Miten eteenpäin?
---------------------------	---------	--------------	------------	------------------

Hyvää kognitiivista ergonomiaa rakennetaan työntekijälähtöisesti, osaksi arjen toimintatapoja

www.ttl.fi/aivotyo-tietopankki

Työsuojelurahasto

Karsimme keskeytyksiä yhdessä!

Merkitsemme ja muokkaamme tämän pohjalta meidän työpaikallamme sopivat aivotyön pelisäännöt.

Keskeytysten hallinta

- Sovimme yhdessä, millaiset merkit otamme käyttöön tilanteisiin, joissa keskeytys häiritsee.
- Sovimme aikoja, jolloin voi keskustella ja keskeyttää sekä kuinka paljon keskeytymätöntä työaikaa voi varata omasta kalenterista.
- Emme keskeytä, jos työtoverin kalenterissa on varaus keskeyttämistä vaativalle työlle tai jos hänellä on merkki, ettei saa keskeyttää.

Kun ei saa keskeyttää!

- Varaamme kalenterista aikajaksoja keskeyttämistä vaativiin tehtäviin.
- Laitamme hälytykset ja sähköposti- ja muut ilmoitukset pois.
- Laitamme sovellusten varattu/ei käytössä/älä häiritse tila päälle.
- Vetäydymme työskentelytilaan, jossa muut eivät tule keskeyttämään.
- Käytämme yhdessä sovittuja merkkejä, jotta muut osaavat varoa keskeyttämistä (varattu-valot, kuulokkeet, muut sovitut merkit).

Tarve keskeyttää?

- Harkitsemme, voimmeko siirtää asian myöhemmäksi.
- Laitamme asian muistiin ja keräämme useamman asian ennen kuin keskeytämme sopivalla hetkellä.
- Laitamme pikaviestin tai muulla sovitulla tavalla kysymme, voimmeko keskeyttää ja milloin.
- Odotamme hetken, että työtoveri saa lopetettua sen mitä on tekemässä ja vasta sitten kysymme, saako keskeyttää.

Keskeytys huonolla hetkellä?

- Pyydämme toista varaamaan tai sovi aika, jolloin voimme käydä asian läpi.
- Pyydämme toista odottamaan pieni hetki, jotta saamme menellään olevan tehtävän sopivaan vaiheeseen.
- Tunnistamme, missä kohdassa olemme menossa ja merkitsemme jollain keinolla (kursorilla, muistilapulla, avainsanalla tms.), mistä jatkamme keskeytyksen jälkeen.

Kirjaamme tähän omat sääntömme:

Työterveyslaitos

Aivotyöläisten työvälineiden tulee olla kunnossa

VALO Work tilallisena ratkaisuna :

Fyysiset, kognitiiviset, sosiaaliset ja mentaaliset tekijät aivotyön näkökulmasta (2021).

Kalakoski, Virpi; Valtonen, Teppo; Räsänen, Pauli; Kaartinen, Jouni

<http://urn.fi/URN:ISBN:9789522619686>

ONNISTUNUT MONITILATOIMISTO SUUNNITELLAAN KÄYTTÄJIEN TARPEITA KUUNNELLEN JA AIVOTYÖN EHDOKSILLA

Työterveyslaitos ja VTT toteuttivat tutkimuksen VALO Work -tilasta, jonka todettiin tarjoavan erinomaiset olosuhteet monenlaisen vaativan aivotyön tekemiseen. Käyttäjille tärkeintä toimistotilassa ovat hyvät tietoliikenneyhteydet, raikas sisäilma, viihtyisyys, sopiva lämpötila ja tehokkuus.

18.2.2021

Toimistoissa työskentelevät ihmiset tarvitsevat hyvät olosuhteet, jotka tukevat kognitiivista tiedolla työskentelyä eli aivotyötä. On tyypillistä, että työpäivän aikana vuorottelevat keskittymistä vaativat työtehtävät ja yhdessä työskentely keskustellen. Tämä asettaa toimistotiloille monenlaisia vaatimuksia.

Tuoreessa tutkimuksessa tarkasteltiin Helsingissä sijaitsevaa VALO Hotel & Work -toimistotilaympäristöä aivotyön sujuvuuden ja kuormituksen näkökulmasta. Tilassa on yhteistyöhön kannustavia työtiloja,

ASIAANTUNTIJAMME

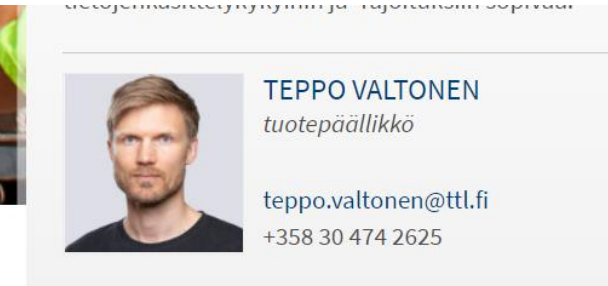

TEPPO VALTONEN
tuotepäällikkö

teppo.valtonen@ttl.fi
+358 30 474 2625

Aivotyön ongelmiin tarvitaan ratkaisuja joka alalla

<https://www.ttl.fi/blogi/aivotyön-ihanuus-ja-kurjuus-rakennusalalla/>

TEPPO VALTONEN

tuotepäällikkö

teppo.valtonen@ttl.fi

+358 30 474 2625

KESKIVIKKONA 28. HUHTIKUUTA 2021

Aivotyön ihanuus ja kurjuus rakennusalalla

AIVOTYÖ

Turvallisuusajattelua pitää rakennusalalla laajentaa työtapaturmien välttämiseksi työn sujuvuuden parantamiseen. Asiantuntija-, toimihenkilö- ja johtotehtävissä tehdään usein vaativaa aivotyötä.

AIHEESEEN LIITTYVIÄ KIRJOITUKSIA

Blogi

Sujuvan aivotyön kiusalliset ydinnakertajat

Sujuvaa työtä, vähemmän virheitä

<https://www.ttl.fi/tietokortit/>

29 Tietokortti

Inhimilliset virheet ja niiden vähentäminen työpaikoilla

Henriikka Ratilainen • Vuokko Puro • Virpi Kalakoski

Mikä on inhimillinen virhe?

Jokaisella työpaikalla joudutaan tilanteisiin, joissa työ ei etene suunnitelmien mukaisesti, asiat eivät toimi halutulla tavalla tai sattuu vaaratilanne tai tapaturma. Jos laitteista, järjestelmistä tai ympäristöstä ei löydy heti syytä, vedotaan usein inhimilliseen virheeseen.

On arvioitu, että jopa 80–90 prosentissa tapaturmista taustalla on inhimillinen virhe. Kyse voi olla siitä, että jokin asia on jäänyt huomaamatta, jotain on unohtunut tai tilanne on arvioitu väärin ja valittiin huono toimintavaihtoehto. Inhimillinen virhe ei ole perimmäinen syy sille, että jokin menee pieleen. Inhimillisiä virheitä on monenlaisia ja niille on erilaisia syitä.

Ihminen on erehtyväinen

Kuva: Pekka Rahkonen

Työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyö tuottaa tulosta

<https://www.ttl.fi/hoitotyö-on-aivotyötä/>

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

yle UUTiset

Etusivu Tuoreimmat Urheilu Sää Kotimaa Ulkomaat Talous Poliittika Kulttuuri Kolumnit

Hoitotyössä halutaan eroon turhista keskeytyksistä: "Alan suurin riskitekijä"

Turhat keskeytykset vaikuttavat pahimmillaan potilasturvallisuuteen. Lääkäri voidaan tunnin aikana keskeyttää kymmeniä kertoja.

Terveydenhoito 20.1.2017 klo 09:37

Kuva: Yle

Mediuutiset

Tapahtumat Koulutukset Uutiskirje Ilmoita Tilaa Osoitteenmuutos

Uutiset Debatti Medirekry Kumppanisältöä Lehti Erikoistumispaikat

Uutinen

Hoitotyön rasitus aivoille väheni pienin keinoin Satakunnassa

13.4.2018 04:30

TYÖHYVINVOINTI

TYÖELÄMÄ JULKINEN SEKTORI

Olemme saaneet palkinnon aivotyön kehittämisestä

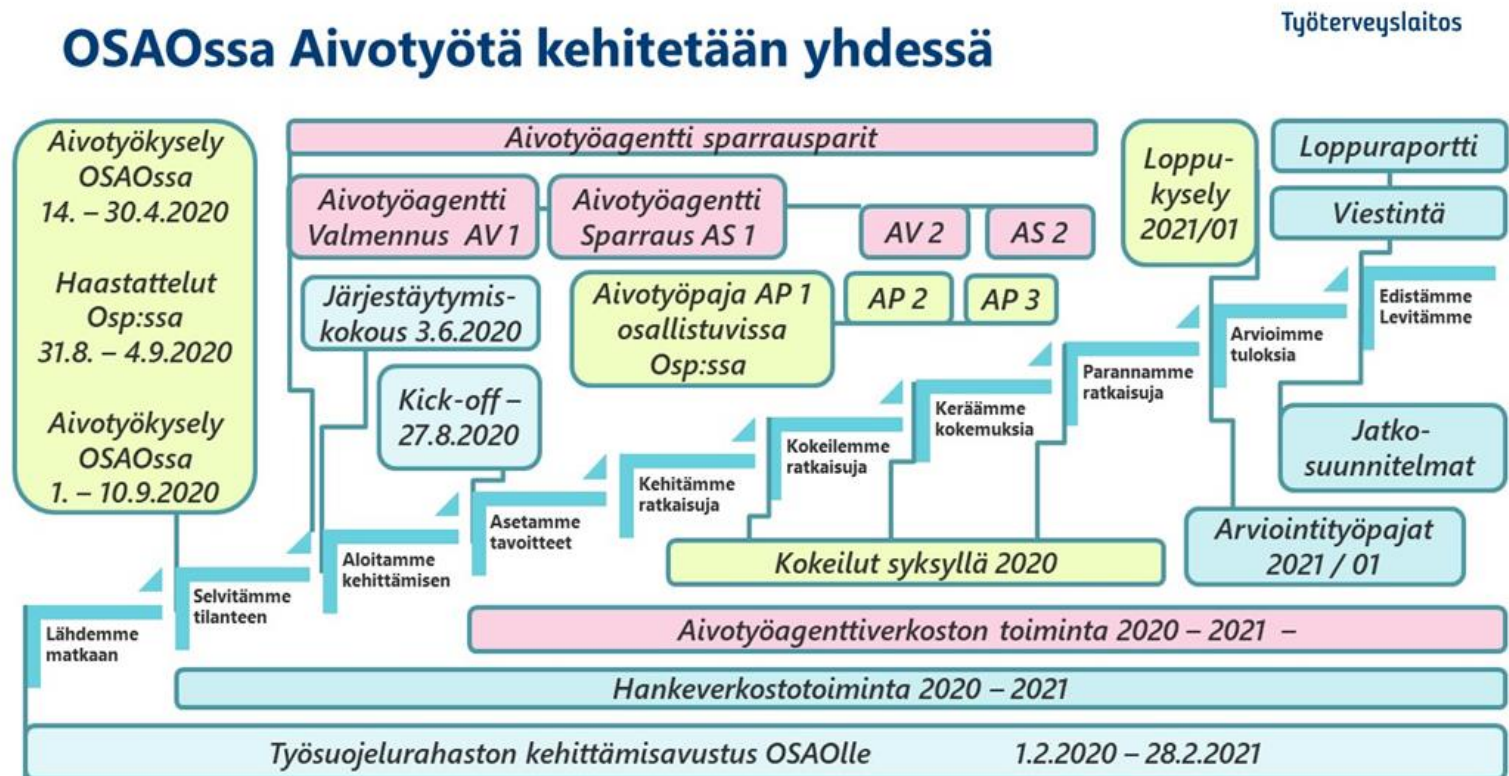
Satasairaala

Kehittämishankkeemme hoitotyön kuormituksen hallitsemiseksi aivotyötä kehittämällä on saanut merkittävän tunnustuksen. Työsuojelurahasto palkitsi 40-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi 5000 euron tunnustuspendillä "Hoitotyön aivokuorma kuriin" -hankkeemme, jonka tavoitteena oli kehittää uusia, hoitotyötä sujuvoittavia ja hoitotyön ammattilaisten aivokuormaa keventäviä toimintatapoja. Seitsemän työyksikköämme osallistui kehittämishankkeeseen vuosina 2017-2018 ja kehittämissyö jatkuu edelleen.

Pysyvä muutos tarvitsee koko organisaation mukaan: kognitiivinen ergonomia osaksi organisaation työkykyjohtamista

**Askeleet sujuvaan
aivotyöhön Oulun
seudun koulutus-
kuntayhtymässä
1.2.2020 - 28.2.2021**

Julkari:
<http://urn.fi/URN:ISBN:9789522619716>

© TYÖTERVEYSLAITOS | Sujuvan aivotyön askeleet OSAossa | @aivotyo

Kognitiivinen ergonomia ja aivotyöstä palautuminen ovat työkyvyn kulmakiviä:

Työpaikan ja työterveyshuollon tuella

Työterveyslaitos

Työn kognitiivisen kuormituksen arviointi – Työterveyshuollon moniammatillinen verkkokoulutus

Hei työterveyshuollon ammattilainen! Onko sinulla tarve arvioida asiakkaittesi työn kognitiivista ja psykososiaalista kuormittavuutta?

Kuva 1. Mielenterveyden ennaltaehkäisevän tuen malli

https://stm.fi/documents/1271139/40806303/Ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4n+mielenterveysohjelma+hankesuunnitelma_final.pdf

Tule mukaan kehittämiseen! Aivotyökävely-työkalu kognitiivisen kuormituksen arviointiin

*Osana Työelämän ja hyvän mielenterveyden
toimenpideohjelman kehittämme vuosina 2021 – 2022
Digitaalisen Aivotyökävely -työkalun.*

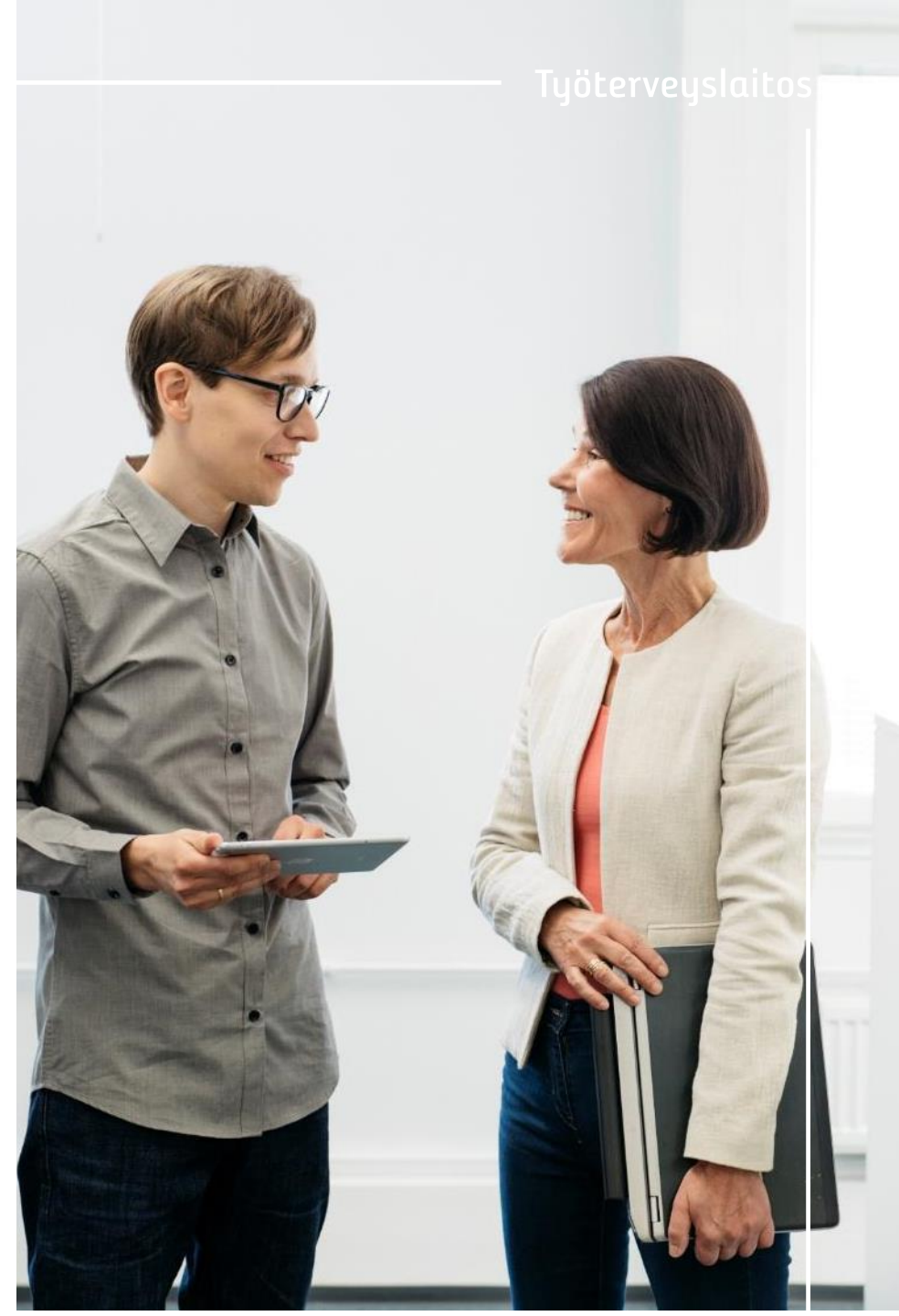
*Sen avulla työterveyshuollon ja työsuojelun ammattilaiset
voivat arvioida kognitiivista psykososiaalista kuormitusta
työpaikalla.*

*Oletko innostunut osallistumaan työkalun kehittämiseen
tai kokeilemiseen?*

*Ota yhteyttä kehittämispäällikkö Tiina Heusalaan
ja kysy lisää!*

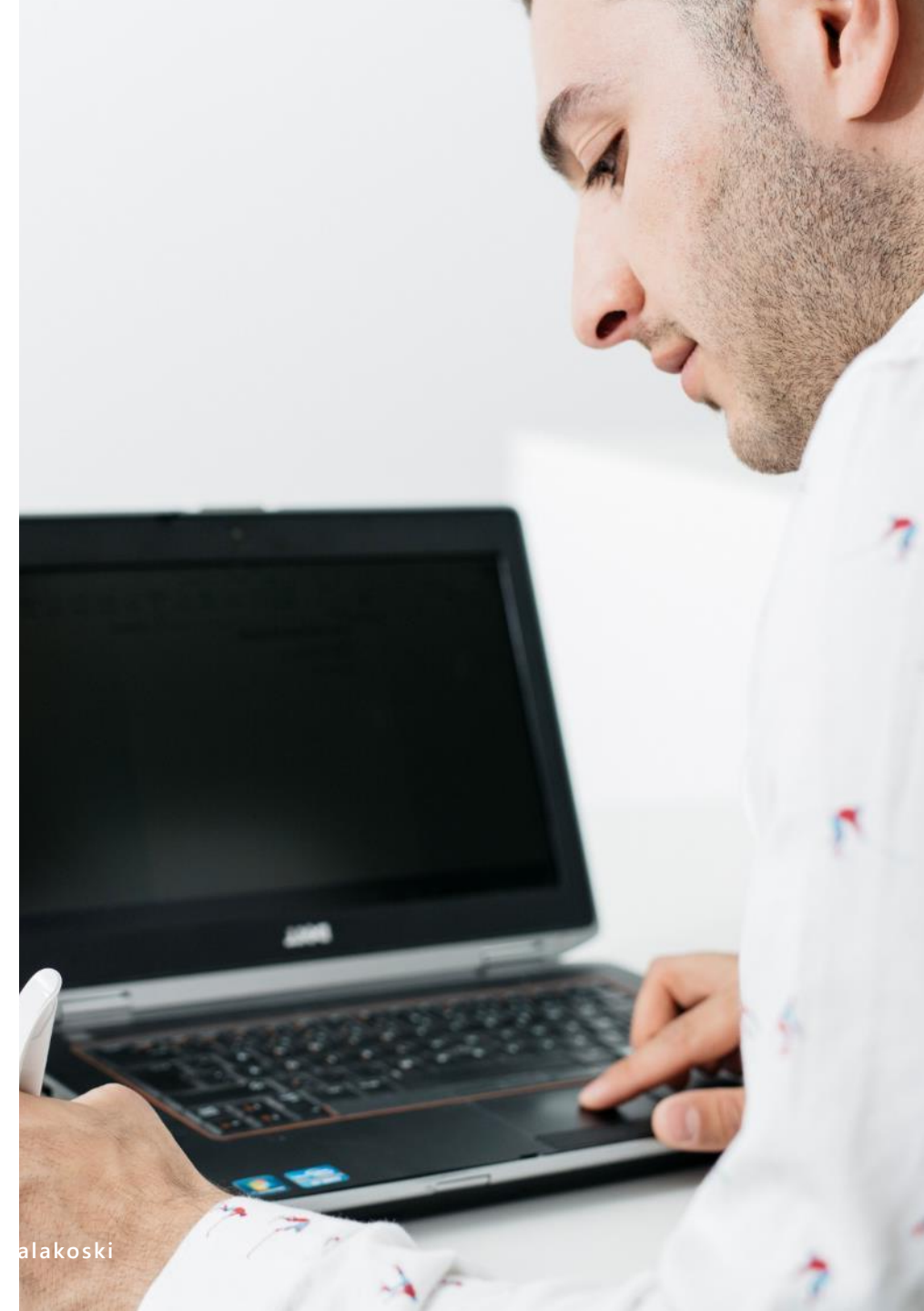
Tiina.Heusala@TTL.FI

www.ttl.fi/aivotyo

Kun kognitiivinen ergonomia on kunnossa

- Tiedolla työskentelyn vaatimukset ovat ihmisen mittaisia
 - Asiat on helppo huomata, muistikuorma on kohtuullinen, asiat pysyvät mielessä, ymmärtäminen ja kommunikointi onnistuu, oppiminen on vaivatonta, päätöksenteko onnistuu
- Tiedolla työskentelyn olosuhteet helpottavat tuloksellista työskentelyä
 - Työympäristön häiriöt ja keskeytykset ovat hallinnassa, Tieto- ja viestitulva on kurissa, Muistikuorma on kohtuullinen, tietoon liittyvät epäselvyydet on tunnistettu ja korjattu

Työelämän johtavat asiantuntijat mukana:

Virpi Kalakoski
tutkimuspäällikkö

Teppo Valtonen
tuotepäällikkö

Tiina Heusala
kehittämispäällikkö

Antti Soikkanen
vanhempi konsultti

Maarit Kauppi
erikoistutkija

Tiina Koivisto
psykologi

Teemu Paajanen
johtava psykologi

Kirsi Luukkala
Erityisasiantuntija

Työterveyslaitoksen aivotyöpalvelut

**AIVOTYÖLUENNOT JA -
TIETOISKUT**

**SUJUVA AIVOTYÖ -
VERKKOKOULUTUS**

**AIVOTYÖVALMENNUKSET
TYÖYHTEISÖILLE JA
ESIMIEHILLE**

**TYÖTERVEYSHUOLLON
MONIAMMATILLINEN AIVOTYÖN
KOULUTUS**

**AIVOTYÖAGENTTIEN
VALMENNUS**

**AIVOTYÖ TOIMIVAKSI -
KOULUTUS PSYKOLOGEILLE**

**RÄÄTÄLÖITYÄ AIVOTYÖN
KEHITTÄMISTÄ**

OTA YHTEYTTÄ

Aivotyo@ttl.fi

www.ttl.fi/aivotyo

Lisätietoa TTL kognitiivisesta ergonomiasta

<https://www.ttl.fi/aivotyo/>

- Tutkimushanke Viisi avausta aivotyöhön 2020-2021: www.ttl.fi/viisikko
- Tutkimushanke kognitiivisesta ergonomiasta toimistotyössä 2017-2019: www.ttl.fi/sujuke
- Kehittämishanke: Askeleet sujuvaan aivotyöhön OSAOssa
<http://urn.fi/URN:ISBN:9789522619716>
- Tilaustutkimus: VALO Work tilallisena ratkaisuna - Fyysiset, kognitiiviset, sosiaaliset ja mentaaliset tekijät aivotyön näkökulmasta (2021). <http://urn.fi/URN:ISBN:9789522619686>
- Kehittämishanke Hoitotyökin on aivotyötä: <https://www.ttl.fi/hoitotyö-on-aivotyötä/>
- Tutkimushanke työturvallisuudesta: www.ttl.fi/sujuva
- Sujuvan aivotyön tietopankki: www.ttl.fi/aivotyo-tietopankki
- Tietokortti inhimillisten virheiden vähentämisestä: www.ttl.fi/tietokortit
- Paajanen, P. & Kalakoski, V. (2017): Mitä työterveyslääkärin tulee tietää kognitiivisesta ergonomiasta? (-> kognitiivisen ergonomian tarkistuslista; Työterveyslääkäri 2017;35(2):16-21 <http://www.terveysportti.fi/>)
- Kalakoski, V. (2014): Cognitive Ergonomics. OSHwiki article. http://oshwiki.eu/wiki/Cognitive_ergonomics

**Kognitiivinen
ergonomia ja
aivotyöstä
palautuminen ovat
työkyvyn
kulmakiviä.**

**Miten ne turvataan
käytännössä?**

Työntekijälähtöisesti

**Osana työkykyjohtamista
Työsuojeluyhteistyönä
Työterveyshuollon tuella**

Työoloja kehittämällä

**Yhdessä
Prosessina**

A photograph of three people in an office environment. On the left, a man with a beard and blonde hair is partially visible. In the center, a man with dark hair and glasses, wearing a light blue button-down shirt, is looking towards the right. On the right, a woman with blonde curly hair, wearing a white blazer over a blue top, is smiling and holding a white marker. They appear to be in a meeting or discussion. The background shows office shelves and a modern interior.

**Mikä on tärkeää
kognitiivisessa
ergonomiassa
teidän alalla?**

**Mitä toiveita
teillä on tähän
teemaan liittyen
jatkossa?**

Sujuvaa aivotyötä ja hyvinvointia kognitiivisella ergonomialla

www.ttl.fi/aivotyo, @aivotyo,
@VirpiKalakoski, Virpi.Kalakoski@TTL.fi

ttl.fi

@tyoterveys
@fioh

tyoterveyslaitos

tyoterveys

Tyoterveyslaitos

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

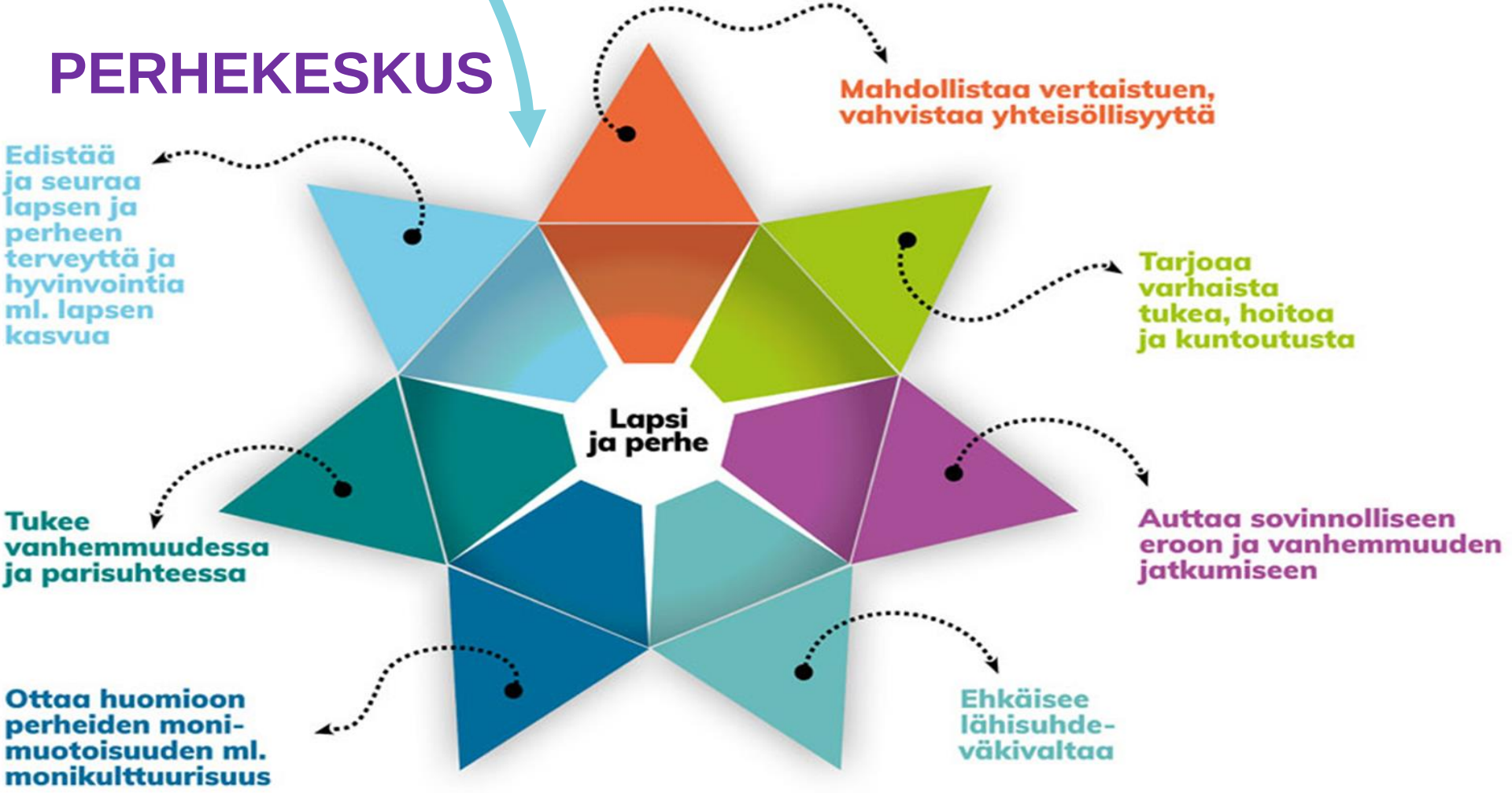
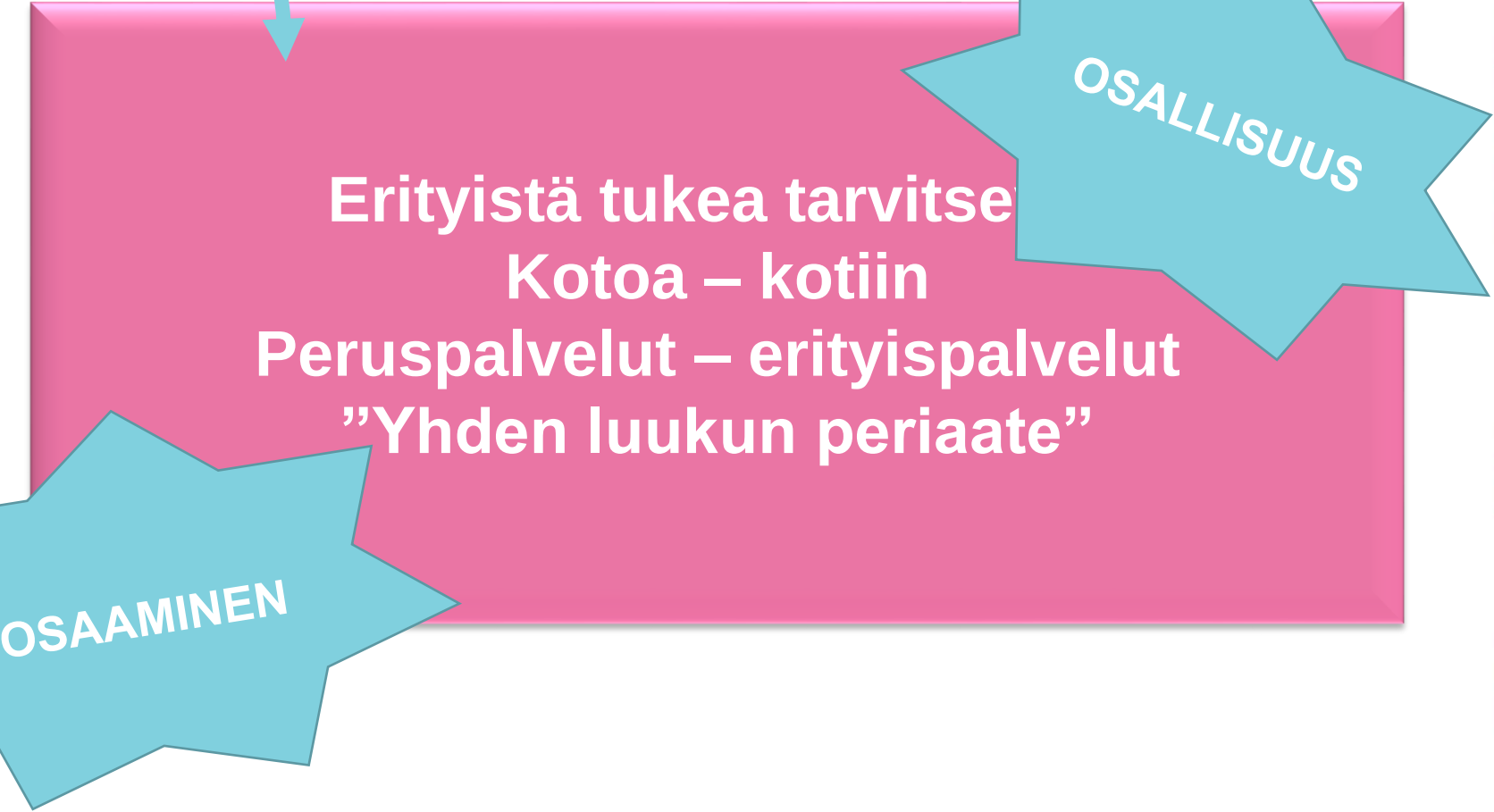
- tilannekatsaus 050521

Hyvinvoinnin yhteistyöryhmä (Ppliitto)

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT

PERHEKESKUS

Ajankohtaista

- Koulutussuunnitelma valmistunut, koulutukset painottuvat syksyyn
 - Ihmeelliset vuodet- vanhempainryhmä, Strategiaohjaaja –koulutus (ADHD), Mielenterveyden ensiapu 1 ja 2, Neuropsykiatriset häiriöt –verkkokurssit
 - Lisäksi ”Lapset, nuoret ja mielenterveys –webinaari-sarja”, ”Systeeminen työote perheterapeuttisilla menetelmillä”, monialaiseen yhteistyöhön, palvelutarpeen arviointiin ja lainsäädäntöön liittyviä koulutuksia ja työpajoja
- Asiakaskokemuskysely käynnistynyt huhtikuussa porrasteisesti alueittain (useita kyselyjä ollut HYTE:n, sote-palvelustrategian ja THL:n kautta)
- Alueellinen perhekeskusverkosto aloittanut 25.3., teemalliset kokoukset kerran kuussa
- Maakunnallisen perhekeskustoimintasuunnitelman työstäminen kyselyn ja nykytilan kartoituksen pohjalta käynnissä
- Perhekeskustoiminnan aktiivinen kehittäminen kunnissa menossa
 - Pilotteja suunnitellaan (esim. työpari –mallit, jalkautuvat palvelut, monialaisen yhteistyön mallit, palveluohjaus)
- Palvelukuvaus- ja kriteerityö + asiakaspolun mallinnukset – työnyrkit työskentelevät kevään (yhteistyö sote-palvelustrategia, hyte, digi)
- Palvelupolkujen kuvaukset
 - Neuropsykiatriset häiriöt, käytöshäiriöt, kehitysvammaiset
 - Vanhemmille ja perhehoitajille suunnattu keskustelutilaisuus tulossa 25.5.21 klo 17-19 teamsilla
- Sähköisen perhekeskuksen kehittäminen etenee valtakunnallisesti
- Pohjoinen lastensuojelu –hanke käynnistynyt
 - Yhteistyö perhekeskustoiminnan ja mielenterveys- ja päihdeosaamisen vahvistamisen osalta

Perusraportti
Perhekeskukset ja kohtaamispaikat Pohjois-Pohjanmaalla -kysely, tammikuu 2021

Perhekeskusten ja kohtaamispaikkojen määrä P-P:lla, tammikuu2021

Kuinka monta kansallisten linjausten mukaista perhekeskusta alueellanne on?

- Toiminnassa (joulukuu 2020) 20
- Kehittämistyö käynnissä linjausten mukaisesti (joulukuu 2020) 5
- Suunnitteilla tai suunnittelu käynnistyy vuonna 2021 (on tehty päätös) 2

Maakuntamme/hyvinvointialueemme toiminnassa ja kehitteillä olevista perhekeskuksista on

- Yhden kunnan perhekeskuksia 24
- Useamman kunnan/kuntayhtymän yhteisiä perhekeskuksia 3

Osassa perhekeskusten palveluissa työntekijät toimivat yli kuntarajojen (esim. lastenvalvojat), sote-kuntayhtymillä usein palvelut ovat yhdenmukaisia, vaikka kuntia on useita.

Kuinka monta kohtaamispaikkaa osana perhekeskustoimintaa maakunnan alueella/hyvinvointialueella on?

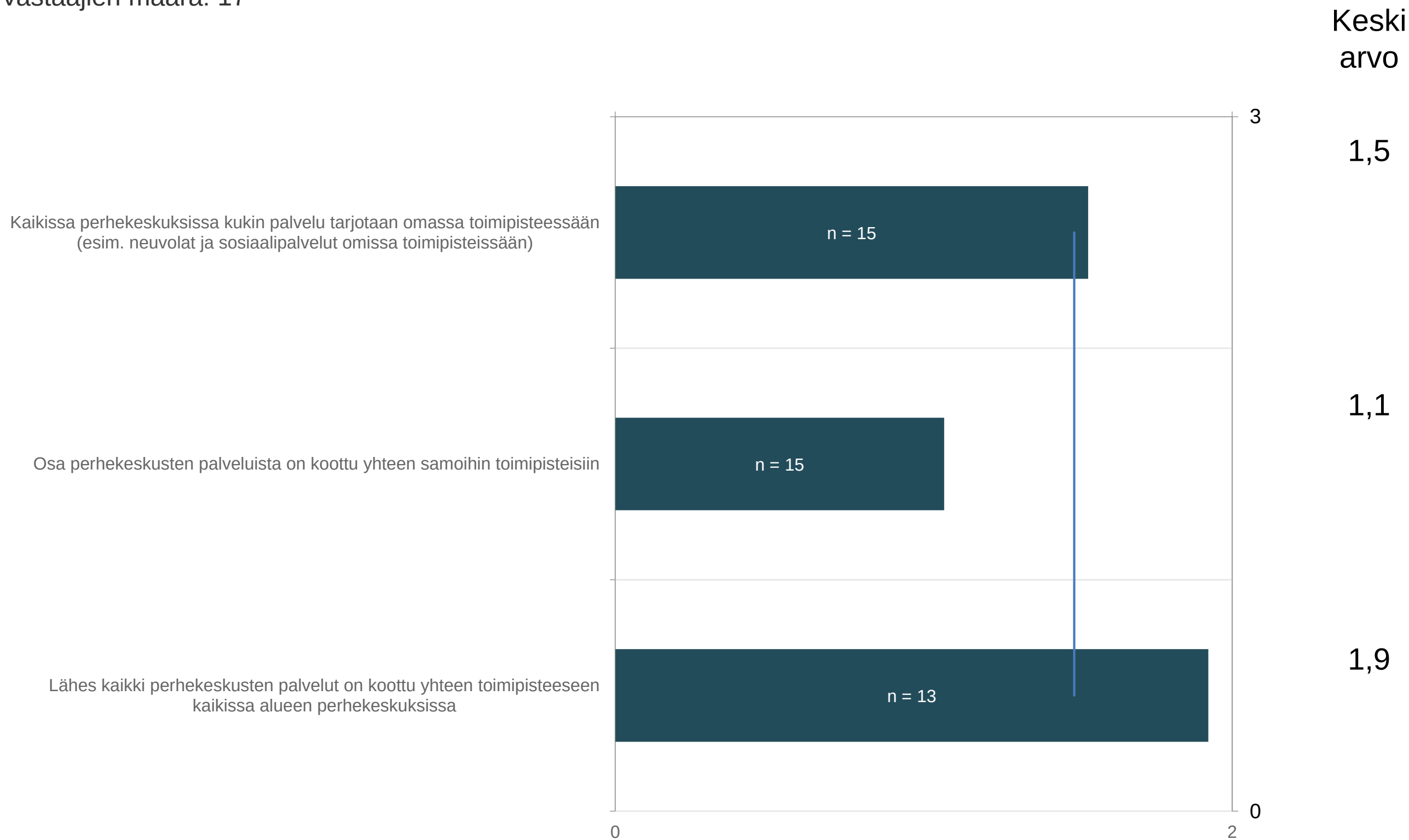
- Toiminnassa (joulukuu 2020) 44
- Suunnitteilla 4

1. Tarjotaanko kuntanne/ kuntayhtymänne perhekeskuksissa palveluja erillisissä vai yhteisissä toimipisteissä (toimitiloissa)?

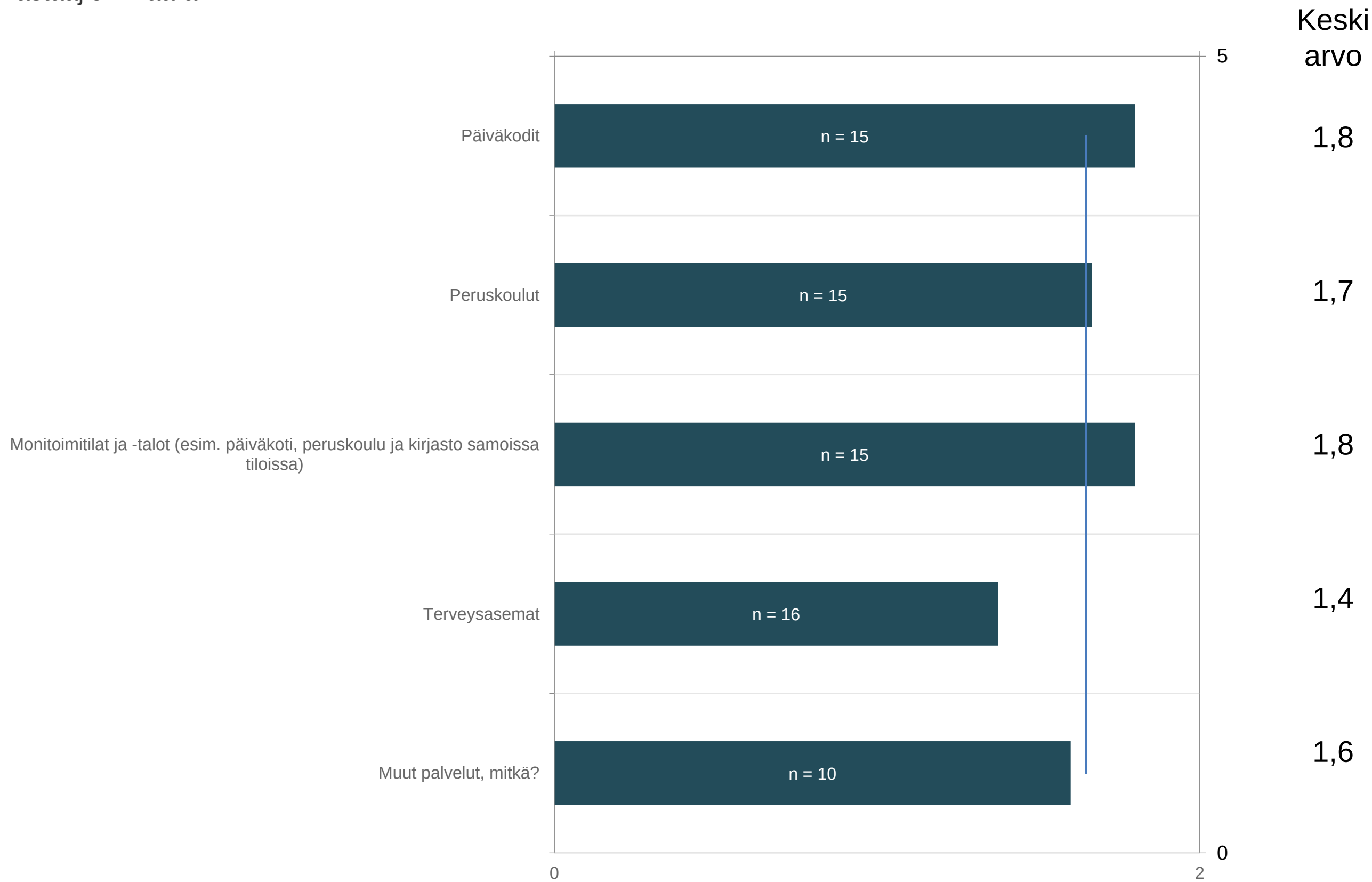
Perhekeskukset toimivat aina ainakin osittain verkostomaisesti. Osa alueista on päätenyt alkuvaiheessa verkostomaisesti toimivaan perhekeskukseen siten, että jokaisella palvelulla on oma toimipisteensä. Kehitystyön myötä monet alueet ovat todenneet, että palvelujen sijoittaminen yhteisiin tiloihin tukee toiminnan yhteensovittamista ja helpottaa asiakkaille annettavien palveluiden saatavuutta.

Vastaajien määrä: 17

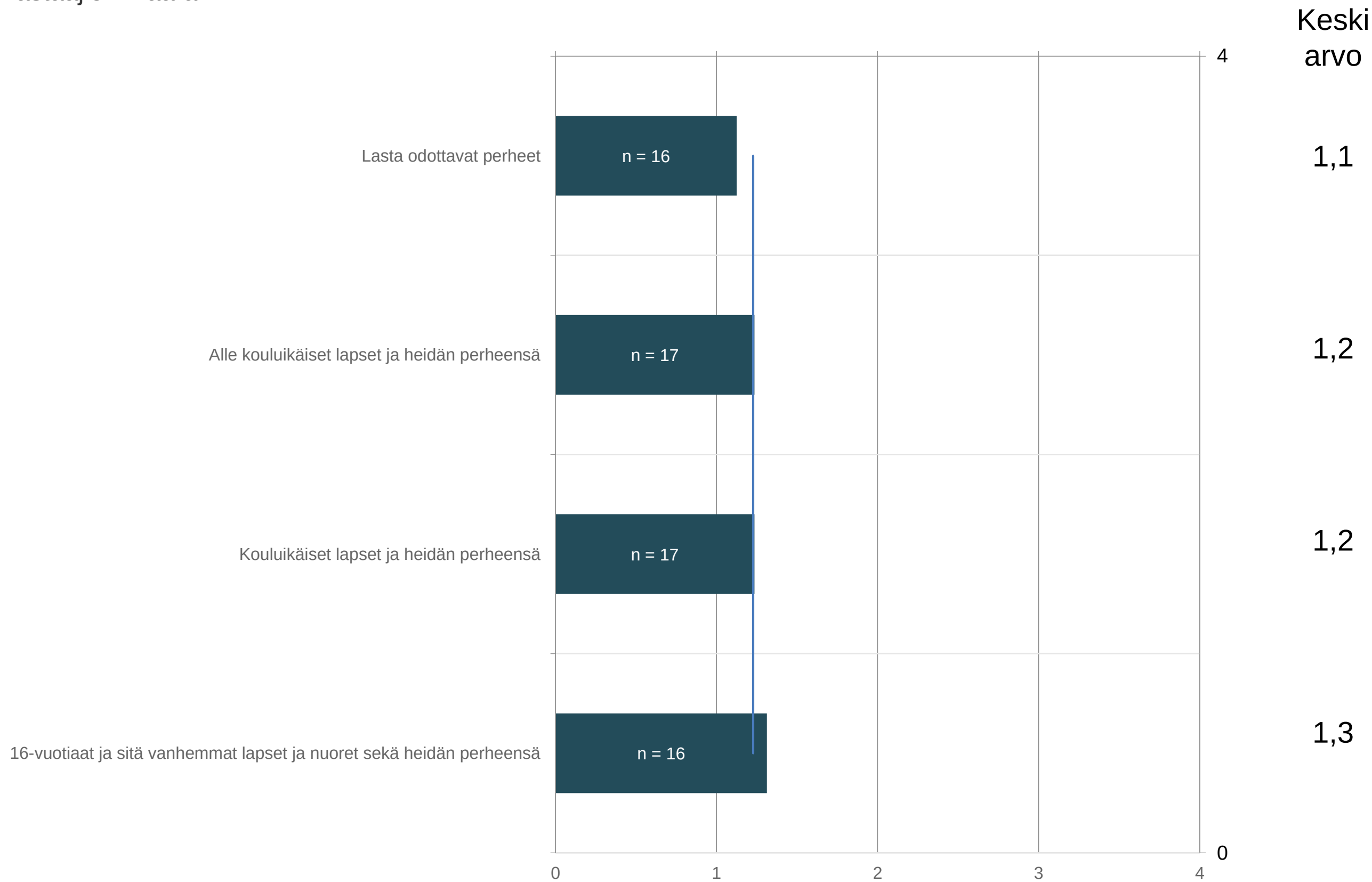
2. Onko perhekeskuksen palveluja sijoitettu muiden palvelujen yhteyteen? Minkä palveluiden tai toimitilojen yhteyteen?

Vastaajien määrä: 17

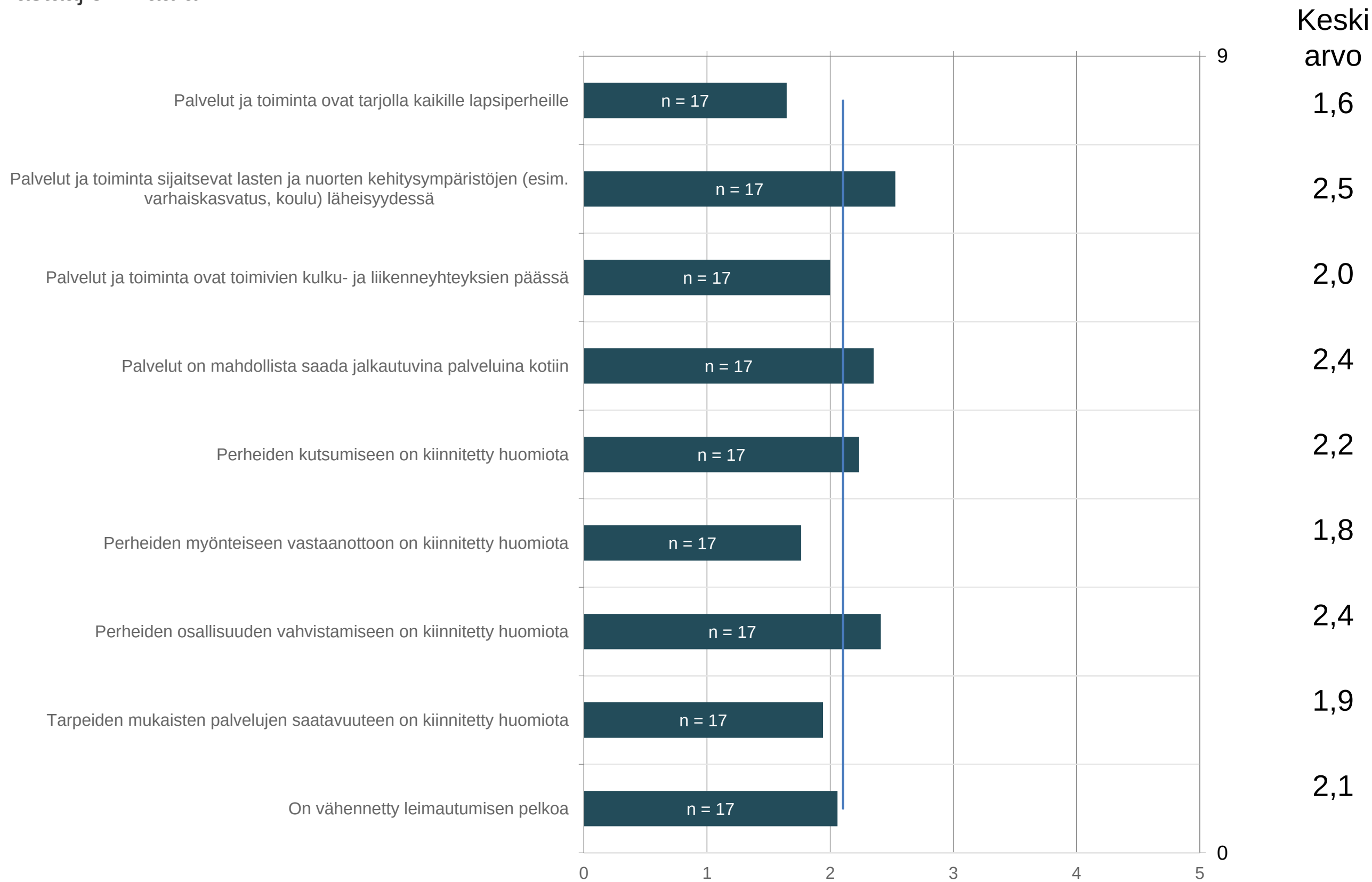
3. Mille väestöryhmille alueen perhekeskusten palvelut on suunnattu ja kuinka kattavasti ne palvelevat heitä?

Vastaajien määrä: 17

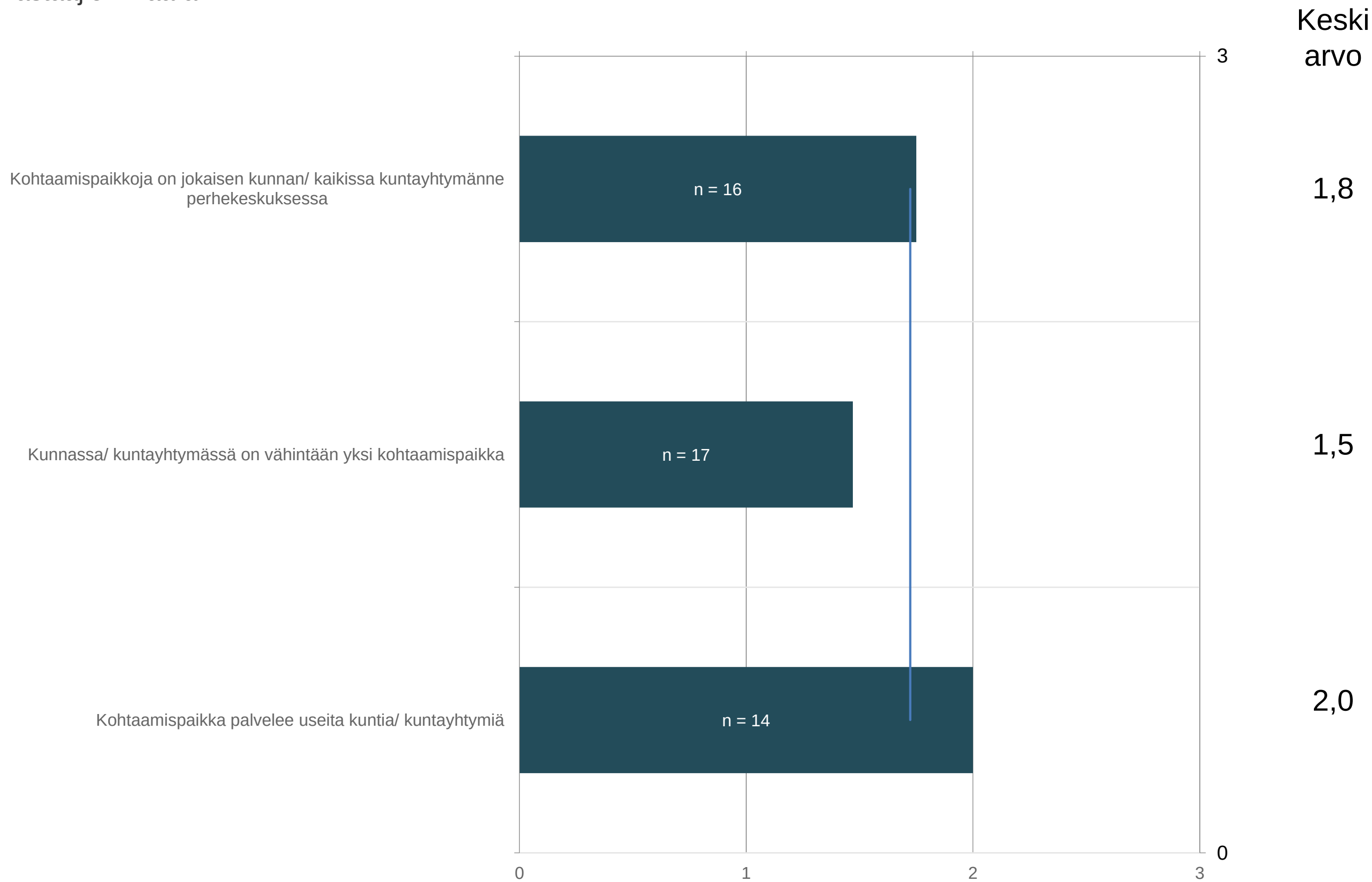
4. Miten palvelujen psykososiaalinen ja fyysinen saavutettavuus on huomioitu kuntanne/ kuntayhtymänne perhekeskuksissa?

Vastaajien määrä: 17

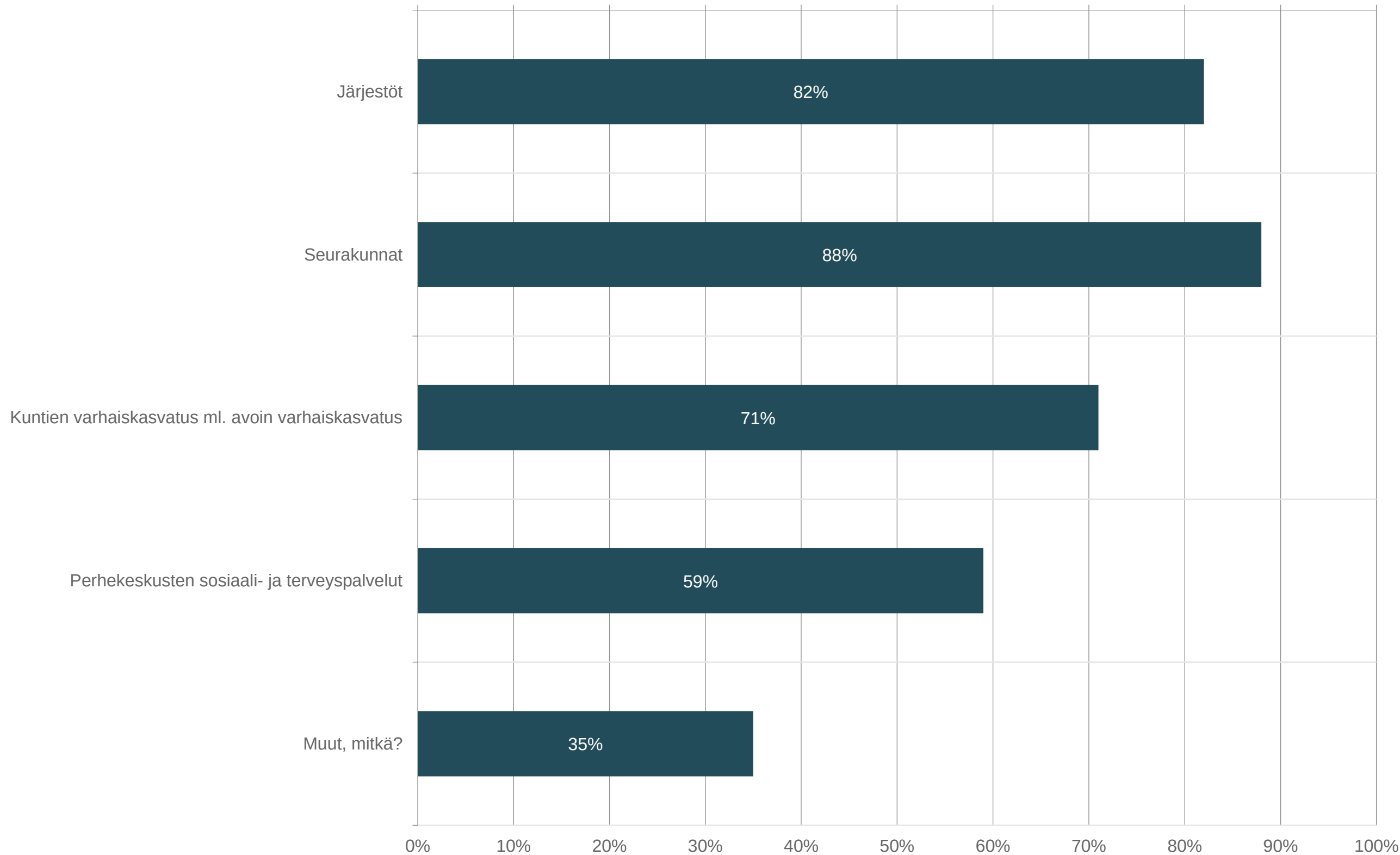
5. Kohtaamispaikkojen sijoittuminen perhekeskuksiinne

Vastaajien määrä: 17

6. Mitkä tahot/ toimijat toteuttavat kohtaamispaikkatoimintaa kunnassanne/ kuntayhtymässänne? Voit valita useita vaihtoehtoja.

Vastaajien määrä: 17, valittujen vastausten lukumäärä: 57

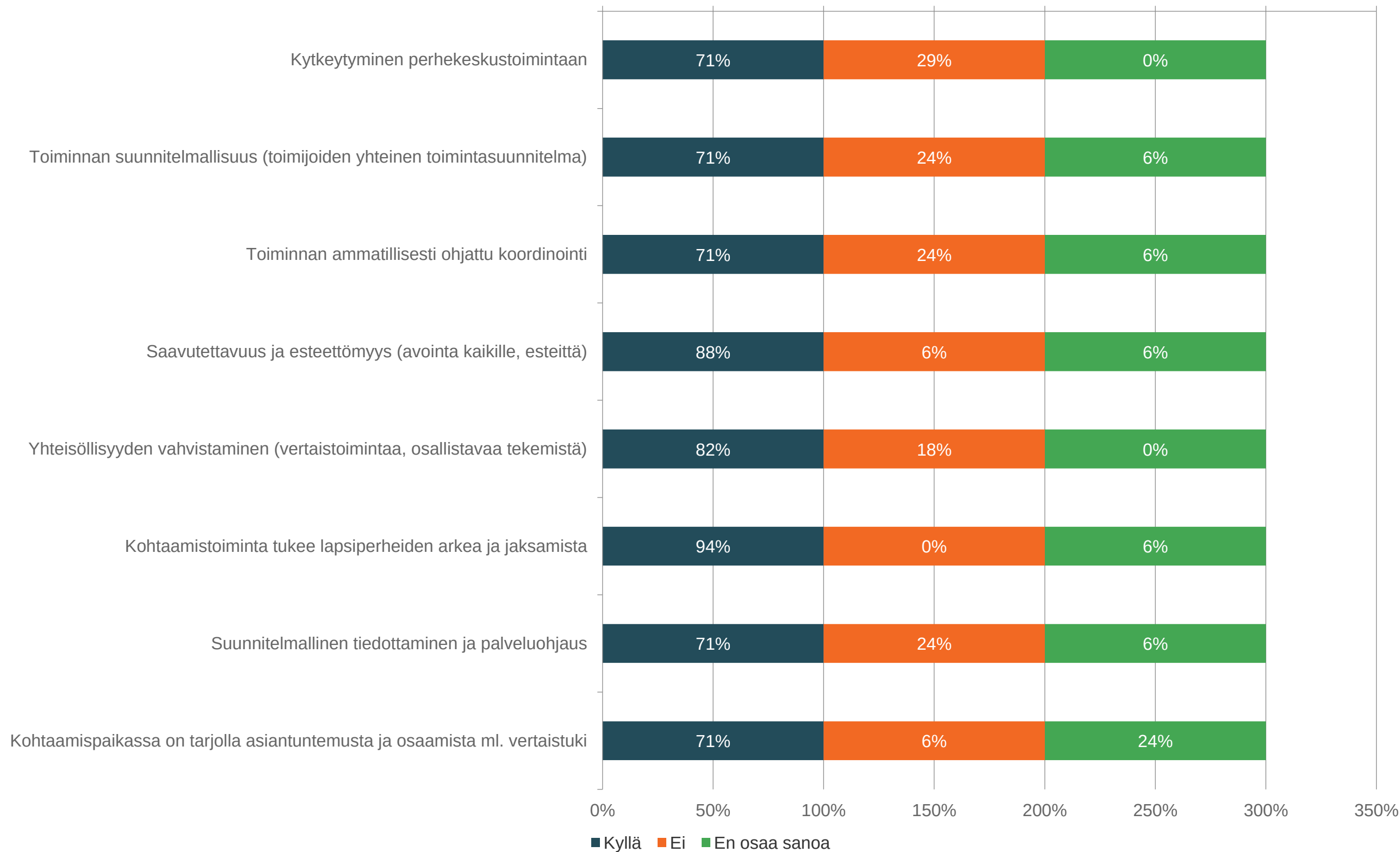
7. Millaisia kohtaamispaikkoja kunnassanne/ kuntayhtymässänne on?

Vastaajien määrä: 17, valittujen vastausten lukumäärä: 114

8. Toteutuuko kohtaamispaikoissanne yksi tai useampi seuraavista kriteereistä?

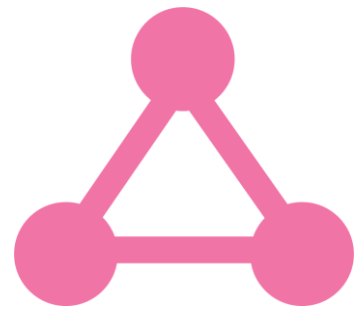
Vastaajien määrä: 17, valittujen vastausten lukumäärä: 136

Kyselyn pohjalta nousseita kehittämistyön painopisteitä

- Perhekeskustoiminnan tehtävien selkeyttäminen ja saavutettavuus
- Sivi-sote –yhteistyön vahvistaminen VIP –verkoston tuella
- Nuorisotyön ja sote-palveluiden välisen yhteistyön kehittäminen, esim. nuorisotilojen hyödyntäminen jalkautuville palveluille
- Järjestöyhteistyön lisääminen mm. kohtaamispaikkatoiminnan kehittämisessä ja kohtaamispaikkatoiminnan kytkeminen tiiviimmin perhekeskustoimintoihin
- Verkostomaisen työotteen vuoksi on merkittävää kehittää yhteisiä toimintatapoja ja monialaisen työotteen käytänteitä

Kehittämistyön eteneminen

20 perhekeskusta,
44 kohtaamispaikkaa,
5 suunnitteilla,
2 päätöstä

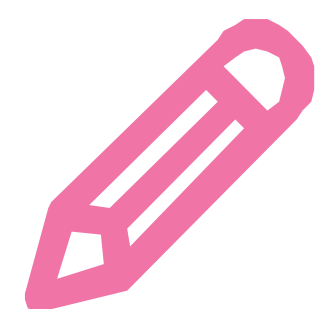

Kuntien nettisivuja kehitetään,
videoyhteydet arjen työssä,
valtakunnallinen sähköisen
perhekeskuksen
kehittämistyö meneillään

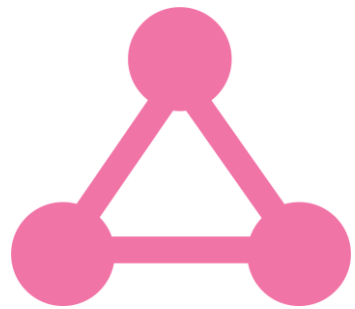
Koulutuksia:

Mielenterveyden ensiapu,
”Nepsy-lapsen” tukeminen –
kurssit, Ihmeelliset vuodet –
vanhemmuusryhmäohjaajat,
ADHD-lasten
vanhemmuusryhmät

Kokemus-ja
kehittäjäasiantuntijoita
mukana seminaareissa ja
työpajatyöskentelyssä,
Osallisuustyöpajoja
Keskustelutilaisuudet

Konkreettisia kehittämistoimenpiteitä

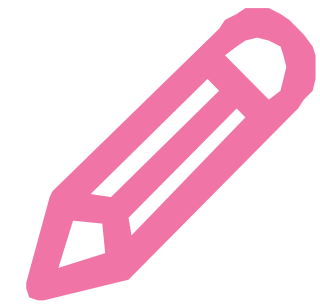
Palveluohjauksen malleja
Yhteisövaikuttavuusmalli
Palvelupolkujen kuvauksia
(mm. käytöshäiriöiset
lapset, kehitysvammaiset)

Eroneuvontapalvelut
Hyvinvointiohjaajat
Hyvinvointineuvolat
Lapset puheeksi -menetelmä

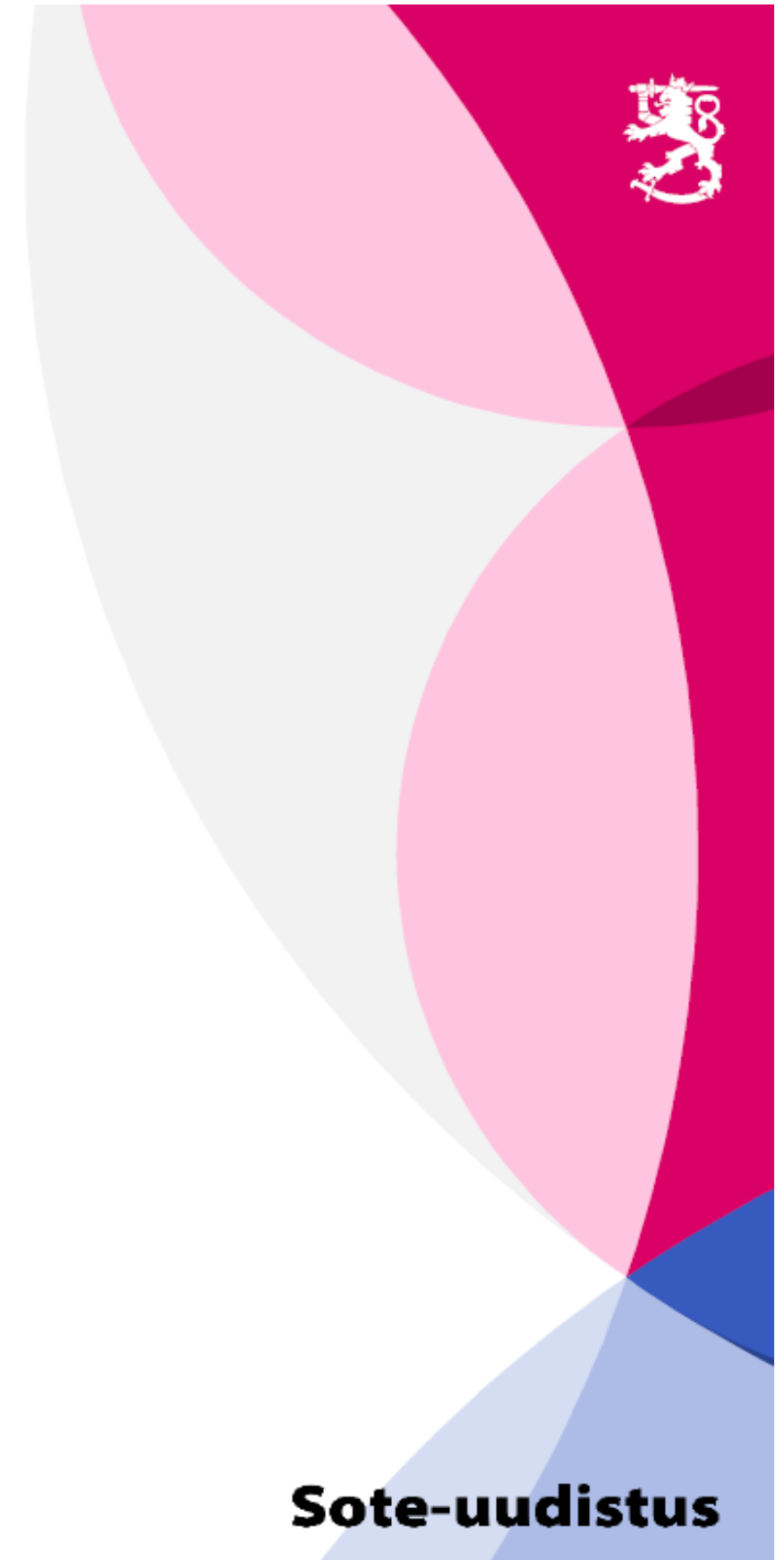
Kohtaamispaikat
Hyvien käytäntöjen
teemaverkostot, esim.
lähisuhdeväkivallan ehkäisy,
kulttuurihyvinvointi

Vanhemmuusryhmät
Eryiastason palveluiden tuki
perustasolla, mm.
psykiatriset yksiköt

Perhekeskus kehittämistyö tukee sote-uudistuksen keskeisiä tavoitteita:

- SI-SO-TE yhteistyö & monialaisuus
- Sote-palveluiden ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki
- Paljon palveluita tarvitsevien asiakkaat: omatyöntekijä/vastuutyöntekijä mallit
- Näyttöön perustuvat menetelmät
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö
 - Esim. matalan kynnyksen kohtaamispaikat & yhteistyö seurakuntien ja järjestöjen kanssa
- Tavoitteena johtaa toimintaa kokonaisuutena ja verkostoissa
- Sähköinen perhekeskus & digitaalisten palveluiden kehittäminen

Sote-uudistus

Asiakkaiden palvelujen yhteensovittaminen hyvinvointialueella (sote-järjestämislaki 10 §)

- Hyvinvointialueella vastuu asiakkaiden sote-palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi (esim. lasten, nuorten ja perheiden sote-palvelut).
- Yhteen sovitettuja palveluja laaja-alaisesti tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistaminen ja palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittäminen (esim. nepsy lapset, pitkäaikaissairaat lapset, lastensuojelun asiakkaat)
- Huolehdittava myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen muiden palvelujen kanssa (esim. palvelupolut esim. sivistyspalveluista, järjestöjen rooli).
- Keskeinen tavoite myös perhekeskus kehittämisessä sote-palveluiden sekä horisontaalinen että vertikaalinen yhteistyö ja integraatio.
 - Perhekeskus kehittämisessä tärkeää luoda yhteistyön käytäntöjä erityistason palveluiden kanssa.
 - Yhteistyö sote-keskuksen lapsiperheiden ja työikäisten palveluiden välillä tärkeää.
 - Perhekeskuksen palvelupolut kunnan palveluista sote-palveluihin

Sote-uudistus

Miten perhekeskus suhteutuu sote-keskukseen?

- Lasten, nuorten ja perheiden perustason sote-palvelut ovat osa sote-keskusta.
- Sote-palveluita (ml. perhekeskuksen palveluita) toteutetaan hyvinvointialueilla lähipalveluperiaatteella esim. kodeissa, varhaiskasvatuksessa ja koulussa ja ne jalkautuvat tekemään yhteistyötä paikallisesti.
- Hyvinvointialueella on autonomia organisoida palvelukokonaisuudet oman alueensa väestön tarpeita vastaavalla tavalla esim. perhekeskuksen sote-palveluiden osalta.
- Lapsiperheiden perus- ja erityistason palveluiden integroidun kokonaisuuden ohella on tärkeää rakentaa palvelupolkuja ja yhteistyötä sekä muiden sote-palveluiden että muiden hyvinvointialueella toimivien palveluiden kanssa.

Sote-uudistus

Perhekeskustoiminnan kehittäminen kunnissa ja hyvinvointialueella

Työpaperi 9/2021

Arja Hastrup, Marjaana Pelkonen ja Päivi Varonen

Perhekeskusten kehittäminen ja vakiinnuttaminen tulevilla hyvinvointialueilla: ohjeita toimintasuunnitelman laadintaan

Perhekeskusten kehittäminen ja vakiinnuttaminen tulevilla hyvinvointialueilla: ohjeita toimintasuunnitelman laadintaan on tarkoitettu tukemaan lasten, nuorten ja perheiden yhteensovitetun palvelukokonaisuuden, perhekeskuksen, suunnittelua ja järjestämistä. Tämä työpaperi on tarkoitettu kehittämisen ja suunnittelun sekä erityisesti järjestämisen tueksi.

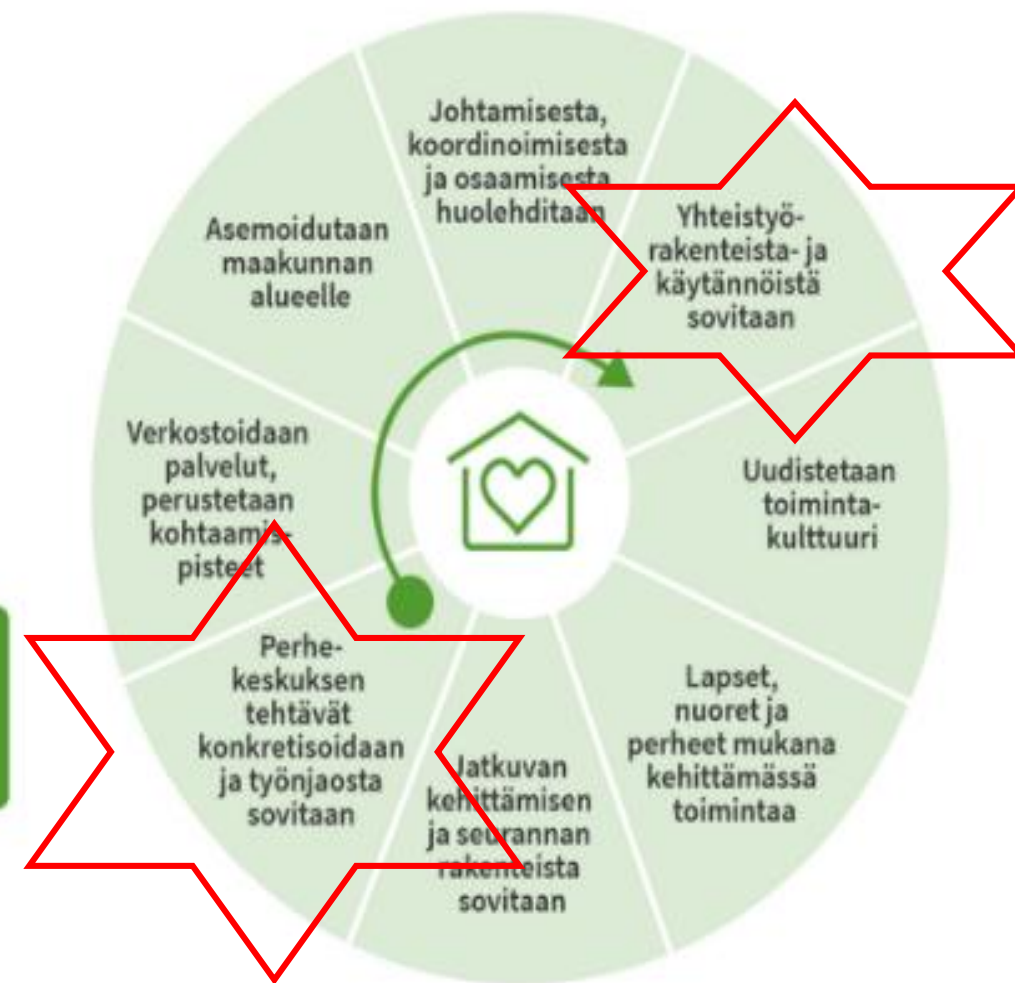
<https://thl.fi/fi/-/perhekeskus-osaa-sovittaa-yhteen-lapsiperheiden-palvelut-thl-julkaisi-8-askelen-tiekartan-perhekeskuksen-perustamiseksi?redirect=%2Ffi%2Fweb%2Fapset-nuoret-ja-perheet>

Nostoja kuntiin pohdittavaksi / työstettäväksi toimintasuunnitelmaa varten:

- Mitkä perhekeskuksen tehtävät toteutuvat perhekeskuksessanne riittävän hyvin ja mihin tehtävään/tehtäviin pitäisi jatkossa erityisesti panostaa?
- Minkälainen on perhekeskuksenne palveluverkosto tällä hetkellä?
- Onko kunnassa LAPE-ryhmä sekä nimetty perhekeskuskoordinaattori tai vastaavia?
- Millaisia yhteistyörakenteita/tiimejä on olemassa?
- Miten perhekeskuksen käyttäjien osallisuus on huomioitu?

Mitä kunnissa on hyvä huomioida tässä vaiheessa?

Perhekeskuksen perustamisen 8 askelta

thl

Lähde: THL 2021

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus

Sote-uudistus

<https://thl.fi/fi/-/perhekeskus-osaa-sovittaa-yhteen-lapsiperheiden-palvelut-thl-julkaisi-8-askelen-tiekartan-perhekeskuksen-perustamiseksi?redirect=%2Ffi%2Fweb%2Fflapset-nuoret-ja-perheet>

<https://soteuudistus.fi/mika-sote-uudistus>

Kansallinen tuki

THL:n tilaisuudet (Tapahtumakalenteri – THL)

- 4.5.2021 Nuorten huumekuolemat – Osa I. Miksi nuorten huumekuolemat ovat lisääntyneet ja miten niitä voidaan ehkäistä?
- 17.5.2021 Laatussa ja vaikuttavuutta lasten ja nuorten palveluihin - näyttöön perustuvat menetelmät osaksi päivittäistä työtä, koulutus 2 (iltapäivän tilaisuus)
- 16.6.2021 OYS alueen perhekeskuspäivä
- 15.9.2021 Laatussa ja vaikuttavuutta lasten ja nuorten palveluihin – näyttöön perustuvien menetelmien tuki, koulutus 3 (iltapäivän tilaisuus)

Barnahus-hankkeen (väkivallan ehkäisytyö) koulutuksia ja seminaareja' (Koulutuksia ja seminaareja – THL)

- 18.5.2021 Väkivaltaa kokenut lapsi tai nuori vastaanotolla: mitä somatiikan ammattilaisen tulisi tietää

Itlan tilaisuudet: Lapsuuden rakentajat – hyvinvointijohtamisen työpajat (Itlan lapsuuden rakentajat –työpajat)

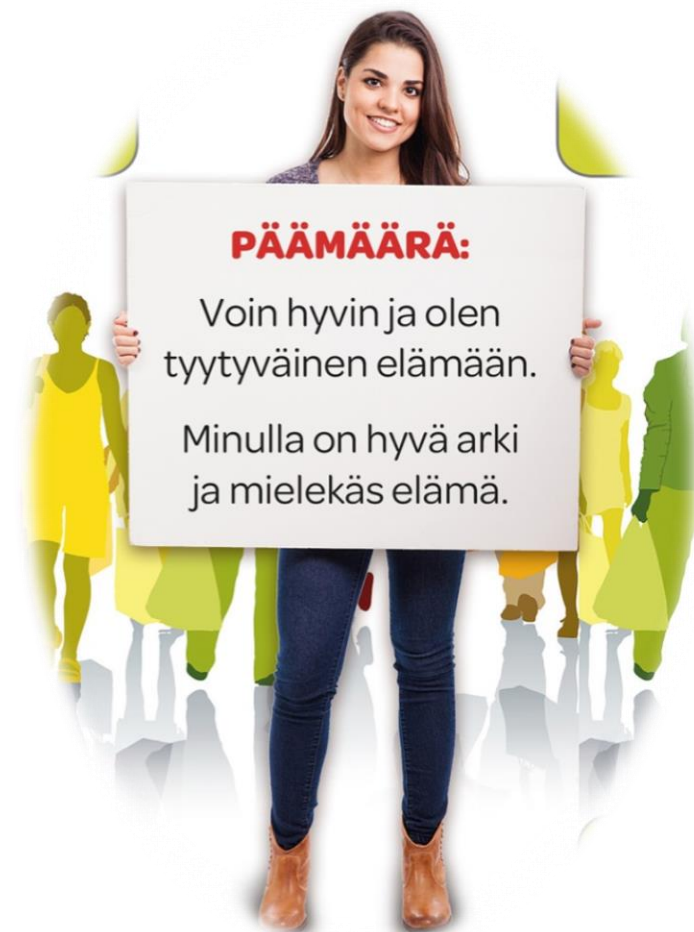
- 4.5.2021 klo 13-15: Tunnetaidot ja johtaminen

THL:n Lapset, nuoret ja perheet –sivusto kehittämistyön tueksi: <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet>

* sisältää mm. ajankohtaista tietoa lapsiperhepalveluihin liittyen, uusimpia tutkimustietoja ja THL:n verkkokoulut

POPhyte- ja POPsote- kuulumisia

Sanna Salmela
Projektipäällikkö
Hyte-osahanke

Minun arkeni ja elämäni - kyselykokonaisuus

PÄÄMÄÄRÄ:

Voin hyvin ja olen
tyytyväinen elämään.

Minulla on hyvä arki
ja mielekäs elämä.

Kyselykokonaisuutta valmistellut ryhmä

Kiitos!

1. Sanna Salmela, PPSHP ja POPsote-hanke
2. Pirjo Nikula, Vaala
3. Sinikka Mosorin, Pudasjärvi
4. Riitta Räinen, Ii
5. Eeva Vaskilampi, Pyhäjärvi
6. Terttu Piippo, Haapavesi ja POPsote-hanke
7. Janika Harju, POPsote-hanke
8. Helena Liimatainen, POPsote
9. Sanna Saarimaa, Invalidiliitto
10. Anni Mannelin, Oulun Invalidien Yhdistys
11. Piia Korkiakoski, Mannerheimin lastensuojeluliitto
12. Anne Isokoski, Yhteisestä ovesta ry / Tuokiotupa
13. Riitta Palovuori, Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys (*Vaikuttavaa kokemustoimintaa Pohjois-Pohjanmaalla* -hanke)

Vertailukelpoista kokemustietoa tarjolla!

- Kaipaatteko vertailukelpoista, kuntakohtaista **kokemustietoa** hyvinvointikertomukseenne objektiivisen tiedon rinnalle?
- Jos kyllä, tarttukaa tilaisuuteen ja osallistukaa maakunnallisen **Minun arkeni ja elämäni** -kyselyn tiedonkeruuseen toukokuussa 2021!

Kahden kyselyn kokonaisuus

*Kokemustietoa
omasta
hyvinvoinnistani*

***Minun
arkei ja elämäni:
Kysely kuntalaisille***

***Meidän arkemme
ja elämämme:
Kysely järjestöjen
ja yhdistysten
työntekijöille ja
hallitusten jäsenille***

*Kokemustietoa
yhdistyksen
kohderyhmän
hyvinvoinnista*

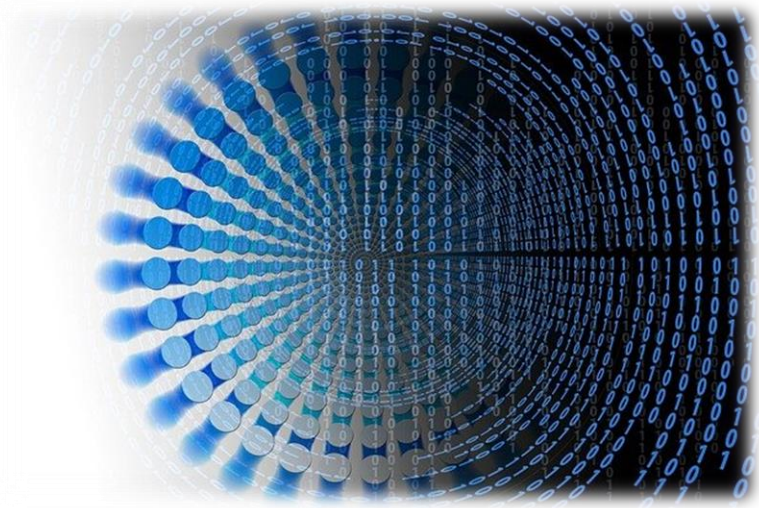
Yhteistyötä järjestöjen ja yhdistysten kanssa toivotaan
molempiin kyselyihin liittyen

Mitä hyötyä?

- **Kokonaiskuva** kuntalaisen kokeman hyvän elämän osa-alueista ja niiden välisistä suhteista (esim. mikä osa-alue saa parhaimman arvion)
- Kuntalaisten **TOP3-listaus** siitä, mihin he haluavat eniten muutosta
- **Vertailu** muihin Pohjois-Pohjanmaalta osallistuviin kuntiin
- **Järjestöyhteistyö** lisää vastaajien määrää. Järjestöjen oma kysely täydentää kuntalaisten vastauksia.
- Valmis, yhteinen kysely → **pienellä vaivalla perustietoa**, jota kunta voi täydentää omilla tiedonkeruilla
- Tukee Pohjois-Pohjanmaan **hyvinvointisopimuksen** 2019-2025 toimeenpanoa

Tiedonkeruun toteutus

- Webropol-tiedonkeruu **10.-28.5.2021** eli 3 viikkoa
- **Webropol**-kyselylinkki julkaistaan POPsote-viestinnän kautta
- Kyselyä voi jakaa myös **paperisena**. Hyte-osahanke ostaa lisätyöpanosta viemään tulokset Webropoliin.
- Kukin kunta jakaa ja markkinoi kyselyjä **omalla tavallaan**
→ mahdollisuus osallistua yhteiseen ideointipalaveriin etukäteen (to 22.4. klo 14-16, Teams → [linkki](#))

Minun arkeni ja elämäni -kysely

5. Hyvä arki ja elämä muodostuvat monista elämän osa-alueista. Arvioi alla mainittuja osa-alueita oman elämäsi näkökulmasta. Valitse kutakin osa-aluetta parhaiten kuvaava vaihtoehto akselilla "erittäin hyvä - erittäin huono". Perustele vastauksesi tekstikenttään.

	Tilanteeni tällä osa-alueella on...					Perustelusi
	Erittäin hyvä	Hyvä	Ei hyvä eikä huono	Huono	Erittäin huono	
Ihmissuhteet (esim. perhe, läheiset, ystävät)	☐	☐	☐	☐	☐	
Asunto	☐	☐	☐	☐	☐	
Asunnon lähiympäristö (esim. pihapiiri, asuinalue tai kylä)	☐	☐	☐	☐	☐	
Elinympäristö (laajasti ajateltuna, esim. kunta)	☐	☐	☐	☐	☐	
Turvallisuuden tunne	☐	☐	☐	☐	☐	
Työ	☐	☐	☐	☐	☐	
Taloudellinen toimeentulo	☐	☐	☐	☐	☐	
Vapaa-aika	☐	☐	☐	☐	☐	

Yhteensä 20 arvioitavaa kohtaa.
Mukana mm.

- Avun ja palvelun saanti, kun niitä tarvitsee
- Kyky käyttää etäpalveluja, joita tarvitsee arjessaan

Viimeisenä arvio omasta arjesta ja elämästä kokonaisuutena.

6. Mieti omaa arkeasi ja elämääsi. Valitse tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto:

- ☐ Arkeni ja elämäni on riittävän hyvää enkä kaipaa muutosta
- ☐ Kaipaen pientä muutosta
- ☐ Kaipaan isoa muutosta

7. Kerroit kaipaavasi elämääsi pientä tai isoa muutosta. Valitse alta 1-3 elämän osa-aluetta, joihin kaipaat eniten muutosta.

- ☐ Ihmissuhteet (esim. perhe, läheiset, ystävät)
- ☐ Asunto
- ☐ Asunnon lähiympäristö (esim. pihapiiri, asuinalue tai kylä)

8. Kerro tässä tarkemmin niistä 1-3 osa-alueesta, joihin kaipaat muutosta. Millaista muutosta kaipaat? (m. kunta)

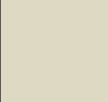
- 1)
- 2)
- 3)

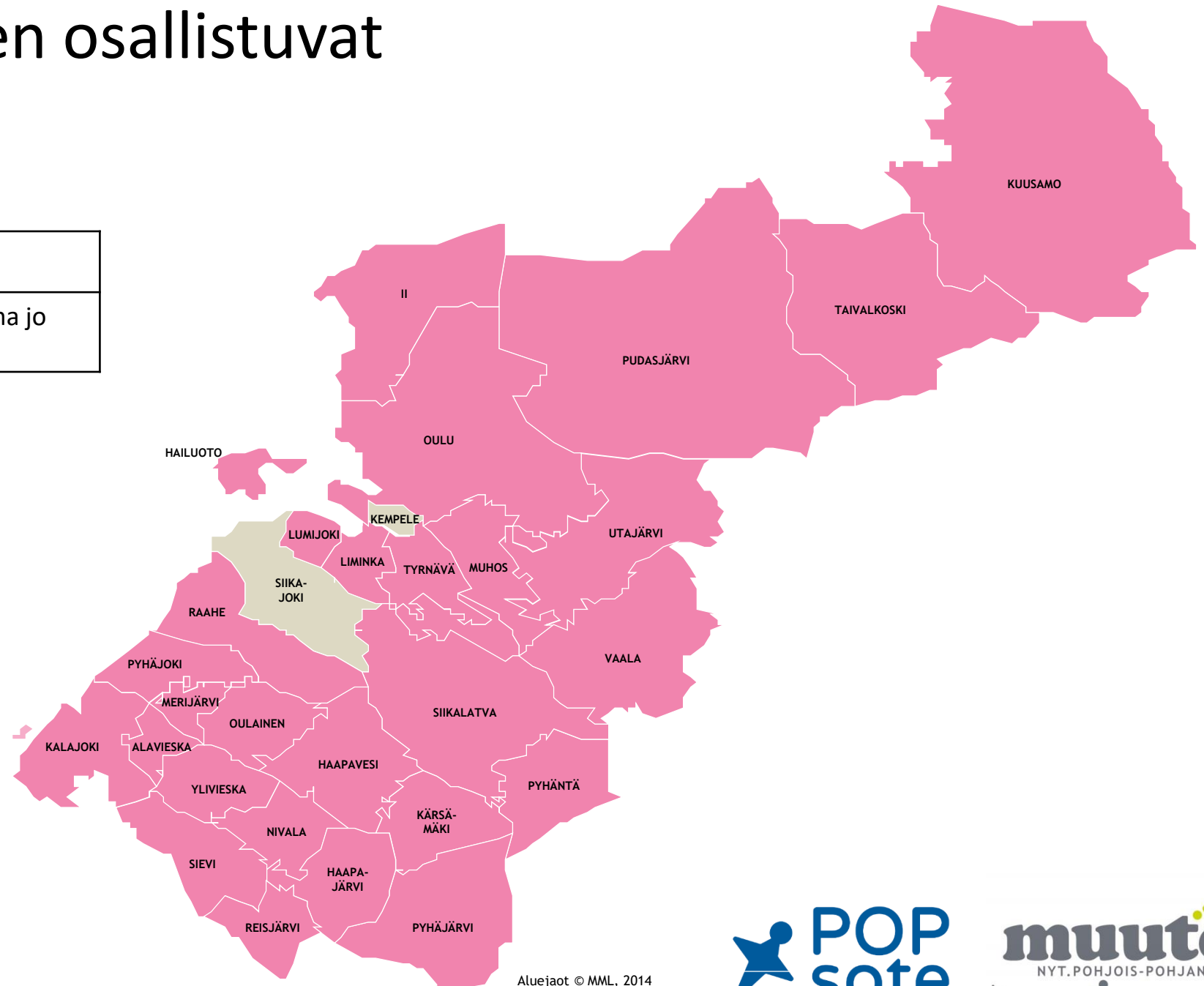
Lisäksi mm.

- Mitä itse voisit tehdä?
- Mitä muut voisivat tehdä?
- Mihin kunnassa pitäisi panostaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi?

- ☐ Elintavat (esim. ravinto, liikunta, uni, päihteet, tupakointi)
- ☐ Fyysinen terveys (sairaudet, terveydentila)
- ☐ Mielen hyvinvointi
- ☐ Seksuaalinen hyvinvointi
- ☐ Toimintakyky
- ☐ Sujuva arki

Tiedonkeruuseen osallistuvat kunnat

	Osallistuu
	Ei osallistu tällä kertaa. Syynä oma jo käynnissä oleva tiedonkeruu.

Aluejaot © MML, 2014

Tulokset

- Osahanke suodattaa tuloksista kuntakohtaiset ja sote-kuntayhtymäkohtaiset (tai vastaavat) **perustulosraportit** (Word, PowerPoint ja Excel), jotka lähetetään hyvinvointiyhdysheikilöille kesäkuussa.
- Word-tiedosto sisältää sanalliset vastaukset. PowerPoint ja Excel sisältävät määrälliset vastaukset.
- Raportit sisältävät kyselyn **tulokset sellaisenaan** (= sisältöä ja visuaalisuutta ei muokata Webropolista tulostamisen jälkeen)
- Kunta, kuntayhtymä tms. jatkokäsittelee ja analysoi itse omat tuloksensa

Työpaja 22.4.: Ideoita kyselyn viestinnästä ja jakelusta

- Kunnan ilmoitustaulut, nettisivut & some (Fb, Twitter...), Wilma, Muksunetti tms.
- Kuntatiedote
- Kirjasto, kirjastoauto. Kirjastossa henkilö muistuttamassa kyselystä ja auttamassa.
- Sote-palvelut: terveyskeskus, neuvola, palveluohjaajat, kodinhoitajat, avustajat
- Jalkautuminen kouluille ja oppilaitoksiin
- Kaikki asiakastilanteet
- Kunnan työntekijöille sähköpostitse
- Valtuutetut, luottamuselimet, neuvostot
- Palvelutalot ja -keskukset
- Kauppojen ilmoitustaulut
- Kylätalot
- Ikäihmisten kokoontumispaikat (seniorikahvilat ym.), autetaan vastaamisessa
- Torit
- Koululaiset auttamaan tiedonkeruussa: Haastekampanja nuorille ”Auta isovanhempaa vastaamaan kyselyyn”
- Eri ikäluokat täyttämään kyselyä yhdessä → keskustelu
- Nuoret mukaan jakamaan kyselyä muille nuorille (TikTok, SnapChat, Discord...)
- Työpaikat
- Yritykset → yrittäjien tiedotteeseen
- Paikallislehdet (tiedote tai jopa hyvinvointiteemalla oleva liite tms.)
- Kunnan puskaradio
- Järjestöt ja yhdistykset jakamaan kyselyä (järjestöjen sähköpostilistat)
- Facebookiin profiilipäivitys ”Minä olen jo vastannut kyselyyn – vastaa sinäkin”
- Yhteystietonsa jättäneille arvotaan kunnassa hyteen liittyvä palkinto

Muistetaan palautuslaatikot paperilomakkeille! ☺

Tai jos haluaa täyttää kotona ja palauttaa postitse, tyhjiä kirjekuoria tarjolle?

Minun arkeni ja elämäni -kysely

i Pakolliset kentät merkitään asteriskilla (*) ja ne tulee täyttää lomakkeen viimeistelemiseksi.

1. Missä Pohjois-Pohjanmaan kunnassa asut? *

☐ Alavieska	☐ Haapajärvi
☐ Hailuoto	☐ Ii
☐ Kempele	☐ Kuusamo
☐ Liminka	☐ Lumijoki
☐ Muhos	☐ Nivala
☐ Oulu	☐ Pudasjärvi
☐ Pyhäjärvi	☐ Pyhäntä
☐ Reisjärvi	☐ Sievi
☐ Siikalatva	☐ Taivalkoski
☐ Utajärvi	☐ Vaala

Tallenna ja jatka myöhemmin

Minun arkeni ja elämäni -kysely

Tähdellä (*) merkittyihin kysymyksiin on erityisen tärkeää vastata.

1. Missä Pohjois-Pohjanmaan kunnassa asut? *

☐ Alavieska	☐ Haapajärvi	☐ Haapavesi
☐ Hailuoto	☐ Ii	☐ Kalajoki
☐ Kempele	☐ Kuusamo	☐ Kärsämäki
☐ Liminka	☐ Lumijoki	☐ Merijärvi
☐ Muhos	☐ Nivala	☐ Oulainen
☐ Oulu	☐ Pudasjärvi	☐ Pyhäjoki
☐ Pyhäjärvi	☐ Pyhäntä	☐ Raase
☐ Reisjärvi	☐ Sievi	☐ Siikalatva
☐ Siikalatva	☐ Taivalkoski	☐ Tyrnävä
☐ Utajärvi	☐ Vaala	☐ Ylivieska

2. Minkä ikäinen olet? *

- ☐ Alle 18-vuotias
☐ 18-29-vuotias
☐ 30-49-vuotias
☐ 50-64-vuotias
☐ 65-74-vuotias
☐ 75+

Yhteiset aineistot

1. Webropol-kysely
2. Paperikysely
3. Tietosuojaseloste
4. Mediatiedote
5. Saateviesti
6. Juliste / esite
7. QR-koodi

(FI, SWE, ENG)

Minun arkeni ja elämäni – millaista se on? Kerro meille!

Hyvä **kuusamolainen**, mikä arjessasi ja elämässäsi on hyvin? Mikä huolettaa tai mihin kaipaat muutosta? Mikä saisi huolesi häviämään?

Haluamme auttaa ihmisiä elämään hyvää arkea. Jotta me voimme auttaa Sinua, auta Sinä meitä vastaamalla *Minun arkeni ja elämäni* -kyselyyn.

Kyselyyn pääset alla olevasta linkistä tai QR-koodista.

<https://link.webropol.com/s/arkeni2021>

Kysely on nyt auki, ja olemme kiitollisia jokaisesta vastauksesta!

Tiedonkeruu lopetetaan 29.5.2021.

Kun myöhemmin raportoimme tuloksista, varmistamme, ettei Sinua voida tunnistaa.

Arvoisa x (x:n tilalle esim. kuusamolainen, ylivieskalainen, oululainen),

Mikä arjessasi ja elämässäsi on hyvin? Mikä huolettaa tai mihin kaipaat muutosta? Mikä saisi huolesi häviämään?

Haluamme auttaa kuntamme asukkaita elämään hyvää arkea. Työmme tueksi tarvitsemme vastauksia edellisenkaltaisiin kysymyksiin. Jotta me voimme auttaa Sinua, auta Sinä meitä vastaamalla tähän kyselyyn:

<https://link.webropol.com/s/arkeni2021>

Sinun ei tarvitse olla huolissasi henkilöllisyytesi paljastumisesta: Kun myöhemmin raportoimme tuloksista, varmistamme, ettei Sinua voida vastaustesi perusteella tunnistaa. Voit vastata kyselyyn ajalla 6.-28.5.2021

TAI 10.-28.5.2021. Kysely toteutetaan samanaikaisesti 28 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa.

Terveisin

X kunta ja sote-uudistusta Pohjois-Pohjanmaalla edistävä POPsote-hanke

Minun arkeni ja elämäni on? Kuusamolainen / Kuusamon asukas, kerro siitä meille!

Hyvä **kuusamolainen**, mikä arjessasi ja elämässäsi on hyvin? Mikä huolettaa tai mihin kaipaat muutosta? Mikä saisi huolesi häviämään? Työn tueksi tarvitsemme tietoa siitä, millaista arkea ja elämää kokevat ja kaipaavat he muutosta voidakseen edistää asukkaidensa hyvinvointia eli hyvää arkea ja elämää. Tiedonkeruu lopetetaan 29.5.2021. Kun myöhemmin raportoimme tuloksista, varmistamme, ettei Sinua voida tunnistaa.

Haluamme auttaa kuntamme asukkaita elämään hyvää arkea. Työmme tueksi tarvitsemme vastauksia edellisenkaltaisiin kysymyksiin. Jotta me voimme auttaa Sinua, auta Sinä meitä vastaamalla tähän kyselyyn: <https://link.webropol.com/s/arkeni2021>

Sinun ei tarvitse olla huolissasi henkilöllisyytesi paljastumisesta: Kun myöhemmin raportoimme tuloksista, varmistamme, ettei Sinua voida vastaustesi perusteella tunnistaa. Voit vastata kyselyyn ajalla 6.-28.5.2021

TAI 10.-28.5.2021. Kysely toteutetaan samanaikaisesti 28 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa.

Terveisin
X kunta ja sote-uudistusta Pohjois-Pohjanmaalla edistävä POPsote-hanke

MINUN ELÄMÄ JA ARKENI

Sinä ylivieskalainen,

Mikä arjessasi ja elämässäsi on hyvin? Mikä huolettaa tai mihin kaipaat muutosta? Mikä saisi huolesi häviämään?

Haluamme auttaa kuntamme asukkaita elämään hyvää arkea. Työmme tueksi tarvitsemme vastauksia edellisenkaltaisiin kysymyksiin. Jotta me voimme auttaa Sinua, auta Sinä meitä vastaamalla tähän kyselyyn:

Sinun ei tarvitse olla huolissasi henkilöllisyytesi paljastumisesta: Kun myöhemmin raportoimme tuloksista, varmistamme, ettei Sinua voida vastaustesi perusteella tunnistaa. Voit vastata kyselyyn ajalla 10.-28.5.2021. Kysely toteutetaan samanaikaisesti 28 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa.

Terveisin
Ylivieskan kaupunki ja sote-uudistusta Pohjois-Pohjanmaalla edistävä POPsote-hanke

<https://link.webropol.com/s/arkeni2021>

Minun arkeni ja elämäni – millaista se on? Kerro meille!

Hyvä kuusamolainen, mikä arjessasi ja elämässäsi on hyvin? Mikä huolettaa tai mihin kaipaat muutosta? Mikä saisi huolesi häviämään?

Haluamme auttaa ihmisiä elämään hyvää arkea. Jotta me voimme auttaa Sinua, auta Sinä meitä vastaamalla Minun arkeni ja elämäni -kyselyyn. Vastauksia toivomme saavamme yli 13 vuotiailta kuusamolaisilta.

Kyselyyn pääset alla olevasta linkistä tai QR-koodista.
<https://link.webropol.com/s/arkeni2021>

Vastausaikaa kyselyyn on 10. - 29.5. Olemme kiitollisia jokaisesta vastauksesta!

Kysely toteutetaan samanaikaisesti 28 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa. Tuloksien raporteissa varmistamme, että Sinua ei voi vastaustesi perusteella tunnistaa.

Terveisin,
Kuusamon kunta ja sote-uudistusta Pohjois-Pohjanmaalla edistävä POPsote-hanke

Prosessi valtuustokaudella 2021-2025

1. maakunnallinen *Minun arkeni ja elämäni* -tiedonkeruu

Kuntien omaa täydentävää kokemustiedon keruuta?

2. maakunnallinen *Minun arkeni ja elämäni* -tiedonkeruu?

2021

2022

2023

2024

2025

Onko tarvetta maakunnalliselle tuelle?

Kuntien omaa täydentävää kokemustiedon keruuta?

Kuntien omaa täydentävää kokemustiedon keruuta?

Valmistautuminen seuraavaan maakunnalliseen *Minun arkeni ja elämäni* -tiedonkeruuseen

Pohdittua

- Oppilaitokset jakamaan kyselyä opiskelijoille?
- Paperisten lomakkeiden määrä ja vienti Webropoliin? Tarvittaessa opiskelijayhteistyö?
- Tulosten hyödyntäminen ja julkaisu:
 - Yhteinen työpaja kunnille alkusyksyyn
 - Teemaverkostoille niiden teemaa koskevat avoimet vastaukset analysoitavaksi?
 - Marika Kunnari mukaan julkaisujen kirjoittajatiimiin?
 - Päätulokset osahankkeen kautta → muu aineisto opinnäyte- ja tutkimuskäyttöön?

Muita asioita

PÄÄMÄÄRÄ:

Voin hyvin ja olen
tyytyväinen elämään.

Minulla on hyvä arki
ja mielekäs elämä.

Muita nostoja

- Ihmislähtöisyys hyvinvointikertomuksissa -työpaja 21.4.
- Teemakohtaiset tukipaketit julkaistu:
<https://www.ppsHP.fi/Sairaanhoitopiiri/Kehittaminen-ja-ohjelmistotyo/PP-hyvinvointiyhteisty/Sivut/Teemojen-tukipaketit.aspx>

Hyte-osahankkeen kuulumisia

Hyte-osahanke- tiimi

JANIKA HARJU

Hyte-asiantuntija, Oulun kaupunki
050 359 3269, janika.harju(a)popsote.fi

ANITA OHTAMAA

Hyte-asiantuntija
Rannikkoseutu ja Koillismaa
050 325 2991, anita.ohtamaa(a)popsote.fi

SANNA SALMELA

Projektipäällikkö (1.5. alkaen 100 %)
040 5890 132, sanna.salmela(a)popsote.fi

ARJA RANTAPELKONEN

Hyte-asiantuntija
Aloittaa 10.5.2021

HELENA LIIMATAINEN

Järjestö- ja yhdistysyhteistyön asiantuntija
050 5201 081,
helena.liimatainen(a)popsote.fi

KATJA VÄHÄKUOPUS

Hyte-asiantuntija, Lakeus ja Oulunkaari
040 3565 370, katja.vahakuopus(a)kempele.fi

*Ihminen edellä
yhdessä kuntalaisten,
kunnan ja 3. sektorin
kanssa*

Yleiskatsaus

- Etenee hankesuunnitelman mukaisesti
- Muutoksia:
 - 1.5. alkaen Sanna 100 %
 - 10.5. alkaen Arja Rantapelkonen 100 %
- Helmikuussa tarkennettu budjetti toteutunee (565 000 €)

Kaikilla rintamalla edetään

1/2

1. Kokemustoiminta; kohtaamispaikkatoimintaa; *Minun arkeni ja elämäni* –kyselykokonaisuus; Kehittäjäasiakas-yhteistyö Posken kanssa
2. Herättävät kiinnostusta, mutta käyttöönotto vie aikaa. Herättäneet huomaamaan nykyisiä käytäntöjä tai niiden variaatioita ja käyttämään ”oikeita termejä”.
3. Käsite ja työvälineet alkavat levitä myös alueilla / kehittämisohjelmissa. Oivalluksia!
😊

Kaikilla rintamalla edetään

2/2

4. Taloudellisen toimeentulon puheeksiottomalli, kokemustoimija mukana: mini-interventio sisältäen kyselyn, jatko-ohjauksen ja avun / tuen saamisen varmistaminen. Pilotointi syksyllä. Lasten harrastusrahaston perustaminen järjestöyhteistyössä. Maakunnallisen taloudellisen toimeentulon teemaverkoston perustaminen nyt vastatuulella, pohdittava uudestaan. → **Poskeyhteistyö?**

5. Sote-palvelustrategia: ks. myöhempi kohta

6. Järjestö- ja yhdistysyhteistyö: Vahvaa ja määrätietoista etenemistä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ikäihmisten palveluiden kehittämisohjelmassa

Hyte-osahanke, rakenneuudistushanke

- Pohjois-Pohjanmaan ihmislähtöinen hyvinvointikäsitys auttaa huomioimaan ikäihmisen **elämäntilanteen kokonaisuutena** palveluissa.
- **Monialainen yhteistyö** ikäihmisten palveluissa, esim. asiakas- ja palveluohjauksessa voidaan hyödyntää eri toimijoiden (esim. sote-palvelut, kunnat, järjestöt, yksityiset toimijat) palveluja ja toimintaa.
- **Kokemustietoa ja -toimijoita** hyödynnetään palvelujen kehittämisessä.
- Edistetään hyvinvoinnin teemaverkostojen valitsemien **hyvien käytäntöjen** käyttöönottoa (kulttuurihyvinvointi, elintavat, osallisuus sekä mielenterveyden edistäminen sekä päihteiden käytön ja väkivallan ehkäisy).
- **Taloudellisen toimeentulon** puheeksi ottamista kehitetään ikäihmisten palveluissa.
- Hyte-asiantuntijat ovat mukana ikäihmisten **palveluketjujen ja -kokonaisuuksien** kehittämisspilotissa.
- **Arkietäkuntoutusta** kehitetään yhdessä ikäohjelman sekä hyte- ja digi-osahankkeiden kanssa (pilotti Lakeudella).
- **Kotisairaaloiminnassa** kehitetään järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä (Oulun eteläinen).
- Ikäihmisten palveluissa henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **osaamista** vahvistetaan
- Ikäihmisten **osallisuutta** edistetään palveluissa ja niiden kehittämisessä.

Hyte sote-palvelustrategiassa

Edistysaskelia

- Kansankielisyys (vähintään dokumentin alkupuoli)
- Ihmislähtöisyys
- Hyte-sisällöt:
 - Maaliskuussa tehty diasetti, jossa keskeisiä hyte-nostoja → osaksi painopiste-ja tavoiteaineistoa
 - Huhtikuussa tunnistettu sisältöjä, alustavasti jo kirjoitettu osaa
 - Tämän viikon alussa kirjoitettu ensimmäisiä alustavia sisältöjä Teams-luonnokseen → työ jatkuu toukokuun ajan
- Haasteita:
 - Aikapula
 - Prosessikirjoittaminen
 - ”Lentokorkeus” ja asiakirjan pituus

Ehdotettua: Voisiko dokumentti alkaa ihmisen arjella ja elämällä?

1. Elämää Pohjois-Pohjanmaalla
 - Ketä me palvelemme?
 - Millaista heidän arkensa ja elämänsä on?
 - Millaisia palveluja, tukea ja apua he tarvitsevat?

Sisältönä mm.

- ✓ *Minun arkeni ja elämäni* -kyselyn ydintulokset (kesäkuussa)
- ✓ POPhyvinvointikertomuksen asiantuntijatiedon tiivistelmä / poimintoja
- ✓ Kokemustoimijoiden sitaatteja?

Ehdotettua: Voisiko dokumentti jatkua palveluilla, joita ihminen arjessaan tarvitsee?

2. Palvelukokonaisuudet, joilla vastataan asukkaiden tarpeisiin

Liikkeelle ihmisen arjesta, ei palveluista tai organisaatioista

Kasvu, oppiminen, kasvuyhteisöt				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Ihmissuhteet ja elämänmuutokset				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Asuminen, elinympäristö ja turvallisuus				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Työ ja toiminta				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Vapaa-aika				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Mitä kukin toimija tekee kuntalaisen hyvän arjen ja elämän edistämiseksi?

Elintavat ja terveystietäytyminen				
Kunta	Järjestöt		X	Y

Kuva: POPmaakunta ja Pohjois-Pohjanmaan liitto 2019 soveltaneet lähteestä Marika Kunnari 2017

Palvelut				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Toimiva arki				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Osallisuus, vaikuttaminen ja yhteiskunta				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Taloudellinen toimeentulo				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Fyysinen terveys, mielen hyvinvointi ja itsensä toteuttaminen				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Kasvu, oppiminen, kasvuyhteisöt				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Ihmissuhteet ja elämänmuutokset				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Asuminen, elinympäristö ja turvallisuus				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Työ ja toiminta				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Vapaa-aika				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Mitä kukin toimija tekee kuntalaisen hyvän arjen ja elämän edistämiseksi?

Elintavat ja terveystyö				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Kuva: POPmaakunta ja Pohjois-Pohjanmaan liitto 2019 soveltaneet lähteestä Marika Kunnari 2017

Palvelut				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

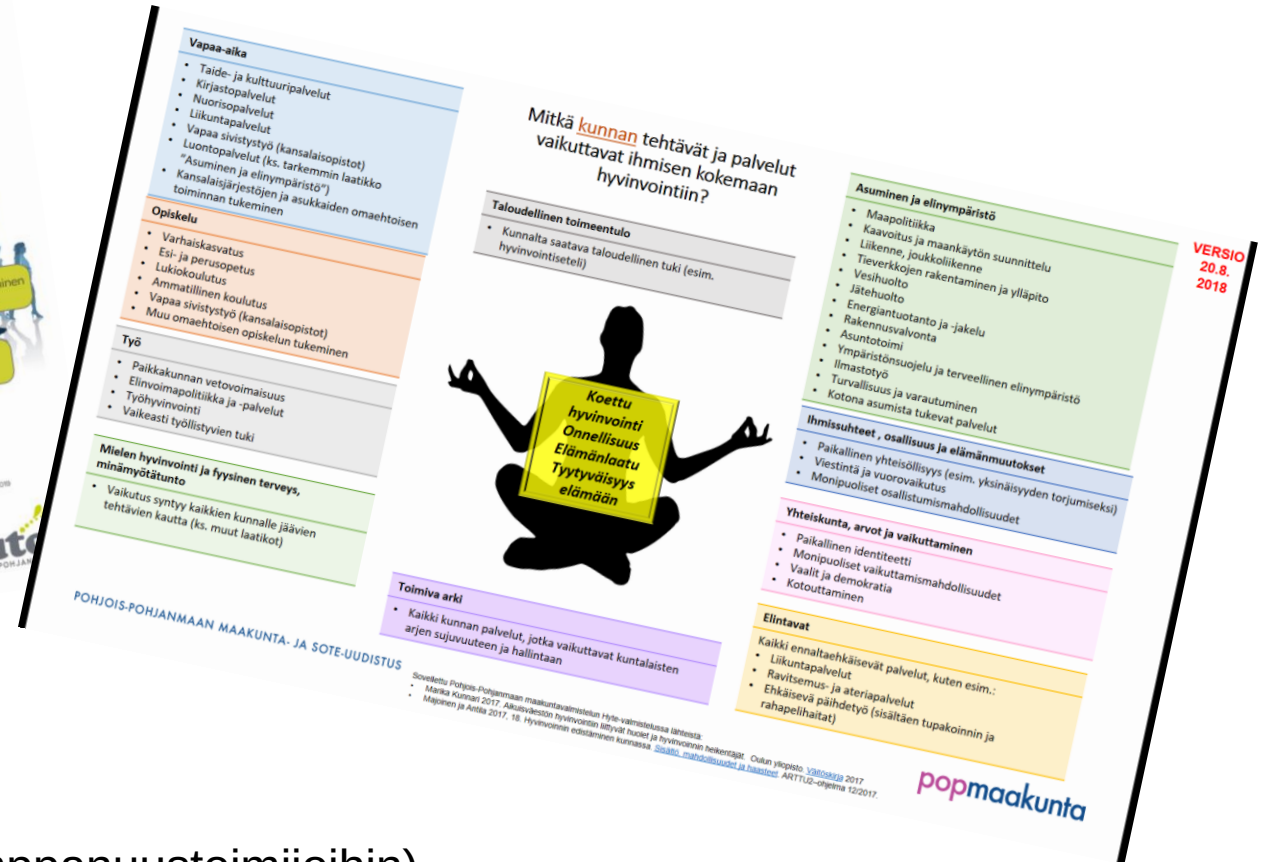
Toimiva arki				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Osallisuus, vaikuttaminen ja yhteiskunta				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Taloudellinen toimeentulo				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Fyysinen terveys, mielen hyvinvointi ja itsensä toteuttaminen				
Kunta	Järjestöt	Sote-keskus	X	Y

Ehdotettua: Voisiko palvelukokonaisuuksien luku jatkua hytellä ja edetä siitä korjaaviin palveluihin?

Lisäksi ainakin:

- POPhyte-yhteisön kuvaus (painottuen kumppanuustoimijoihin)
 - Nykyinen rakenne
 - Vuosikello 2021-2025
 - **Jatkotoimenpiteet: Hyvinvointialueen hyte-rakenne?**

Vapaa-aika
• Taide- ja kulttuuripalvelut • Kirjastopalvelut • Nuorisopalvelut • Liikuntapalvelut • Vapaa sivistystyö (kansalaisopistot) • Luontopalvelut (ks. tarkemmin laatikko "Asuminen ja elinympäristö") • Kansalaisjärjestöjen ja asukkaiden omaehtoisen toiminnan tukeminen
Opiskelu
• Varhaiskasvatus • Esi- ja perusopetus • Lukiokoulutus • Ammatillinen koulutus • Vapaa sivistystyö (kansalaisopistot) • Muu omaehtoisen opiskelun tukeminen
Työ
• Paikkakunnan vetovoimaisuus • Elinvoimapolitiikka ja -palvelut • Työhyvinvointi • Vaikeasti työllistyvien tuki
Mielen hyvinvointi ja fyysinen terveys, minämyötätunto
• Vaikutus syntyy kaikkien kunnalle jäävien tehtävien kautta (ks. muut laatikot)

Mitkä kunnan tehtävät ja palvelut vaikuttavat ihmisen kokemaan hyvinvointiin?

Taloudellinen toimeentulo

- Kunnalta saatava taloudellinen tuki (esim. hyvinvointiseteli)

Toimiva arki

- Kaikki kunnan palvelut, jotka vaikuttavat kuntalaisten arjen sujuvuuteen ja hallintaan

Asuminen ja elinympäristö

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne
- Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellinen elinympäristö
- Ilmastotyö
- Turvallisuus ja varautuminen
- Kotona asumista tukevat palvelut

Ihmissuhteet , osallisuus ja elämänmuutokset

- Paikallinen yhteisöllisyys (esim. yksinäisyyden torjumiseksi)
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet

Yhteiskunta, arvot ja vaikuttaminen

- Paikallinen identiteetti
- Monipuoliset vaikuttamismahdollisuudet
- Vaalit ja demokratia
- Kotouttaminen

Elintavat

Kaikki ennaltaehkäisevät palvelut, kuten esim.:

- Liikuntapalvelut
- Ravitsemus- ja ateriapalvelut
- Ehkäisevä päihdetyö (sisältäen tupakoinnin ja rahapelihaitat)

Ehdotettua: Hyten vaikuttavuustietoa lukuun 1.3.4

1.3.4 Aukkaiden palvelutarpeet heijastuvat kustannuksiin

- Esimerkkejä euroina:
 - Huono-osaisuus
 - Ikääntyneiden yksinäisyys
 - Aukkaiden aktiivinen toiminta
 - Icehearts-joukkue-toiminta
 - Osallistava taidetoiminta
 - Ehkäisevä päihdetyö
 - Liikunta- ja elintapaneuvonta
 - Järjestöjen vapaaehtoistoiminta

Ehdotettua: Hyte muualla asiakirjassa

- Ohjausmallit:
 - *Ohjauksen keinoja voivat olla esim. säännölliset hyte-neuvottelut ja yhdessä sovitut tavoitteet, hyten sisällyttäminen sopimusehtoihin, yhtenäiset hyten asiakas- ja palvelupolut, monipuolinen hyte-raportointi ja siihen perustuva aktiivinen tietojohdaminen, valtakunnalliset ohjelmat, hyte-kannustimet (esim. palkkiot, rahoitus) ja -sanktiot. Koska hyte edellyttää palveluntuottajiltakin verkostomaista, kumppanuushenkistä toimintaa, verkosto-ohjauksen rooli on merkittävä.*
 - + Järjestöyhteistyö
- Tieto ohjaa kehittämistä
 - Hyte-tieto osana tietojohdamista
- ICT-ratkaisut
 - Hyte Eskon kehittämissuunnitelmaan
- Tasapainoinen talous:
 - Hyte-kerroin
 - Hyte-budjetti

Valmius ihmislähtöiseen hyte-rakenteen valmisteluun

Kuntalaisen
omat
hyvinvointiteot

HYTEN VAIKUTTAVUUS

Sote-keskusten
työntekijät, jotka
kohtaavat
kuntalaisia

Sote-keskusten
hyvinvointi-
yhdyshenkilöt

Sote-keskusten
johto ja
esimiehet

Kuntalaisen
saatavilla
oleva tuki,
apu ja
palvelut

412 000

- Tieto, tuki, apu ja palvelut

1x 000

- Työnkuva, asenne, resurssit, osaaminen, työvälineet, ohjaus ja palaute
- Yhteistyöverkosto

Max sote-
keskusten
lkm

- Motivaatio, aika, osaaminen...
- Yhteistyöverkosto

Max sote-
keskusten
lkm

- Säännöllinen tieto

Moni-
alainen
yhteistyö
(mm.
kunta,
järjestöt)

- xxx

- xx

- xx

- xx

Hyvinvointi-
alueen johto

Hyvinvointi-
alueen päättäjät

Hyvinvointialuehallitus

Hyvinvointialuevaltuusto

Ihmislähtöinen hyvinvointirakenne
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue-
organisaatiossa: Sote-keskukset

Versio 22.4.2021